

BTL

Advies

Groenstructuurplan Goirle

Datum: Januari 2014
project: Groenstructuurplan Goirle
projectnummer: 223224

Opgesteld door: BTL Advies,
Oisterwijk
p: Postbus 385,
5060 JV Oisterwijk
t: 013 52 99 555
f: 013 52 99 550
e: advies@btl.nl
w: www.btladvies.nl

voor: Gemeente Goirle
P: Postbus 17,
5050 AA Goirle
t: 013 53 10 610
f: 013 53 43 985
e: info@goirle.nl
w: www.goirle.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	5	BIJLAGE 1 GROENSTRUCTUUR PER WIJK	33	
1.1.	Inleiding/ doelstelling	5	1.1.	Boschkens	34
1.2.	Procesverloop	5	1.2.	De Hellen	36
1.3.	Leeswijzer	5	1.3.	't Ven	38
1.4.	Kaders en randvoorwaarden	5	1.4.	Grobbendonck	40
2.	Groenvisie	9	1.5.	De Groote Akkers	42
2.1.	Groen als visitekaartje	9	1.6.	De Hoge Wal	44
2.2.	Functioneel en beheerbaar groen	9	1.7.	De Nieuwe Erven	46
2.3.	Verbondenheid met omliggende landschap en ecologie	9	1.8.	Hoogeind	48
2.4.	Waarde van groen	10	1.9.	Wildackers	50
2.5.	Betrokken en sociaal	10	1.10.	Centrum	52
3.	Groenstructuur	13	1.11.	Abcoven	54
3.1.	Gebiedsanalyse	13	1.12.	Bedrijventerrein Tijvoort	56
3.2.	Groenontwikkelingsvisie op hoofdlijnen	15	1.13.	Sportpark goirle	58
4.	Groenbeleidsthema's	21	1.14.	Riel - west	60
4.1.	Beheerkaders	21	1.15.	Riel - oost	62
4.2.	Afstoten groen	23	BIJLAGE 2 GROENSTRUCTUURKAARTEN	64	
4.3.	Participatie en adoptie	24	BIJLAGE 3 LITERATUUR	67	
4.4.	Groeninrichting	26			

1. INLEIDING

1.1. Inleiding/ doelstelling

Het openbaar groen in Goirle is het visitekaartje van de gemeente. Het bepaalt de sfeer en beleving van de openbare ruimte en draagt bij aan een positieve waardering van de omgeving. Deze waarde onderstreept de gemeente in de in 2013 vastgestelde Toekomstvisie 2020 “Thuis in Goirle: groen, sociaal, ondernemend”. Versterking en bescherming van waardevol en karakteristiek groen is dan ook essentieel voor de gemeente Goirle.

Dit groenstructuurplan is een actualisatie van het bestaande groenstructuurplan uit 2003. Veel van de destijds aangegeven groenstructuren zijn nog steeds zeer waardevol voor de gemeente Goirle. Daarnaast hebben ontwikkelingen plaatsgevonden die vragen om een actualisatie van het groenstructuurplan met als doel:

- Waardevolle groenstructuren in de gemeente Goirle beter beschermen door aan te sluiten bij nieuwe ontwikkelingen zoals veranderde verkeersstructuren en beschrijven van de waardevolle groenstructuren uitbreidingswijken.
- Eén overkoepelend naslagwerk waarin zowel uitgangspunten voor de groenstructuur als kaders voor groenbeheer, uitgifte van groen en burgerparticipatie samen komen.

1.2. Procesverloop

Voor het opstellen van het groenstructuurplan is een projectgroep samengesteld met medewerkers van de gemeente Goirle en adviseurs en ontwerpers van BTL Advies B.V.. Gezamenlijk zijn de inhoudelijke koers en de verbeterpunten voor de groenstructuur bepaald. Het groenstructuurplan is ter vaststelling voorgelegd aan de Gemeenteraad.

1.3. Leeswijzer

Het groenbeleidsplan bestaat uit 3 inhoudelijke onderdelen.

- Hoofdstuk 2 Groenvisie: beschrijft de speerpunten waar de gemeente Goirle zich de komende jaren met betrekking tot het groen op gaat richten.
- Hoofdstuk 3 Groenstructuurplan: de groenvisie is vertaald naar een groenontwikkelingsvisie waarin de groenstructuur van de gemeente wordt vastgelegd. Hierin is al het groen opgenomen dat een belangrijke functie in de bebouwde kom vervult. Voor ieder onderdeel van de groenstructuur wordt de huidige situatie beschreven en wordt aangegeven wat de gewenste ontwikkelingen zijn.
- Hoofdstuk 4 Beleidsthema's: voor het groen zijn relevante beleidsthema's uitgewerkt waarmee de gemeente handvatten heeft voor instandhouding, ontwikkeling en beheer van het openbaar groen. Dit gaat over het gehele gemeentelijk groen.

Naast de inhoudelijke onderdelen is in bijlage 1 de groenstructuur per wijk nader toegelicht inclusief een karakteristiekbeschrijving, de sterke/zwakke punten en het streefbeeld voor deze wijk. In bijlage 2 en 3 zijn achtereenvolgend de overzichtskaarten (huidige en gewenste groenstructuur en maatregelen kaart) en een literatuurlijst opgenomen.

1.4. Kaders en randvoorwaarden

In de Toekomstvisie Goirle 2020 - ‘Thuis in Goirle: groen, sociaal, ondernemend’ is vastgelegd hoe de gemeente Goirle zich de komende jaren gaat profileren. Het groenstructuurplan geeft invulling aan één van de pijlers uit deze Toekomstvisie. Veel van de elementen uit het groenstructuurplan 2003 zijn nog steeds van belang voor de groenstructuur in de gemeente Goirle. Het oude groenstructuurplan is dan ook de basis geweest voor het nieuwe groenstructuurplan.

Daarnaast zijn bestaande beleidsdocumenten zoals de Nota IBOR en Omvormingsplan 2006 uitgangspunten voor het groenstructuurplan. In Bijlage 3 is een overzicht van de gebruikte plannen en literatuur opgenomen.

BTL

Advies

2. Groenvisie

2. GROENVISIE

Goirle: “groen, sociaal en ondernemend”. Dit is de kern van de Toekomstvisie (2013) voor de gemeente. Dit geeft al aan waar de gemeente naartoe wil. In de Toekomstvisie is dit nader uitgewerkt naar voor groen belangrijke thema’s; groen als visitekaartje, betrokkenheid van inwoners bij hun directe omgeving en duurzaam ondernemen. Deze thema’s vormen een bruikbaar uitgangspunt voor de groenstructuur en het beleid in dit document. In dit hoofdstuk worden deze groene thema’s uit de Toekomstvisie vertaald naar een groenvisie voor dit groenstructuurplan. Hiermee vormt dit plan de vertaling van visie naar beleid naar uitvoering.

2.1. Groen als visitekaartje

De gemeente Goirle is een gemeente met een groene, dorpse sfeer. Het is goed wonen op korte afstand van uitgestrekte natuurgebieden, maar ook dichtbij de stad Tilburg. De gemeente Goirle wil haar onderscheidende karakter ten opzichte van Tilburg blijven behouden en heeft daarnaast een grote wens om de toeristische sector te versterken.

Groen speelt daarin een essentiële rol. Het laat de historische opbouw van de kernen zien en de grote omvang van het groen geeft een gevoel van rust en gemoedelijkheid voor bewoners en bezoekers. Het groen bepaalt voor een groot deel hoe mensen Goirle en Riel ervaren. Het is daarmee een van de visitekaartjes waarmee de gemeente zich kan presenteren. De gemeente zet zich in om haar dorpse identiteit en gemoedelijke karakter te benadrukken door oude en nieuwe karakteristieke groenstructuren te behouden en waar nodig te versterken.

Een belangrijk onderdeel van de identiteit is de (cultuur)historie van de kernen. In **Goirle** zijn de oude verbindingswegen met lanen en oude gebouwen op een aantal plaatsen nog goed zichtbaar. Op meerdere locaties in de kern zijn de oude gehuchten van Goirle te herkennen aan de cultuurhistorische driehoekige groene pleintjes met oude boerderijen eromheen. De historische gebouwen, zoals kerken, villa’s en enkele beltmolens worden geaccentueerd met bijpassend groen. Langs de Tilburgseweg staan villa’s uit de tijd van de textielindustrie met een statig karakter in een bosrijke omgeving. De gemeente maakt zich sterk om dit cultuurhistorisch groen in stand te houden. Niet alleen het cultuurhistorische groen is belangrijk, ook het groen langs de grote toegangswegen zijn bepalend voor de identiteit.

De wijken hebben ieder een eigen karakteristieke stedenbouwkundige opzet die door het aanwezige groen versterkt wordt. In woonbuurten zoals Urneveld e.o. en Boschkens heeft het groen een belangrijke relatie met het oorspronkelijke landschap.

Goirle wordt aan twee zijden begrensd door natuurgebieden: de Regte Heide en het beekdal van de Nieuwe en Oude Leij. Deze zijn waardevol voor de recreatie als uitloopgebieden voor bewoners en toeristische trekpleisters. Deze gebieden wil de gemeente nog beter op de kaart zetten.

Riel is een kleine kern en wordt gekenmerkt door het oude dorpslint met historische gebouwen en groene tuinen. Waar ooit de eerste bebouwing van Riel stond is nu nog een cultuurhistorisch driehoekig groen plein met oude boerderijen te zien, grenzend aan het beekdal van de Leij. Deze historisch plek grenst direct aan de Regte Heide, een uitgestrekt natuurgebied tussen Riel en Goirle. Aan de westzijde wordt Riel begrensd door het Bels Lijntje met grotendeels opgaande houtige begroeiing en een fietspad. De gemeente wil de recreatieve betekenis van deze gebieden nog meer benutten, door het wandel- en fietsrouten netwerk uit te breiden en voorzieningen aan te brengen en een krachtige samenhangende groeninrichting te realiseren.

2.2. Functioneel en beheerbaar groen

Door de veelvuldige toepassing van groen is de uitstraling van het groen een sterk bepalende factor in het verzorgingsbeeld van de totale openbare ruimte. Bij de inrichting van de openbare ruimte worden daarom bewuste keuzes gemaakt voor een functionele en beheerbare (groen) inrichting, zodat met de beschikbare financiële middelen een zo hoog mogelijke kwaliteit en verzorgingsbeeld kan worden behaald. De gemeente streeft naar een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is, waarbij inrichting, onderhoud en gebruikskwaliteit op elkaar zijn afgestemd.

2.3. Verbondenheid met omliggende landschap en ecologie

De kwaliteit van Goirle en Riel hangt nauw samen met het omliggende landschap met natuurgebieden en beekdalen. Op een aantal plaatsen hebben de kernen sterke relaties met dit landschap. Door de aanwezige zichtlijnen van binnen naar buiten de kern en recreatieve routes richting het buitengebied is het omliggende landschap in Goirle en Riel nooit ver weg. Deze verbondenheid maakt de groenstructuur in de kernen sterker en verhoogt de beleving van het buitengebied. De gemeente gaat het landschap en de kern beter met elkaar verbinden door wandel- en fietspaden in de kern beter op het buitengebied aan te laten sluiten en door ze een landschappelijke en groene inrichting te geven.

Daarnaast zijn op de overgang tussen kern en buitengebied veel zachte overgangen aanwezig die vaak gevormd worden door bosplantsoenen, kleinschalige landschapselementen of bomenrijen. Deze groene dorpsranden worden waar mogelijk versterkt, zoals ten westen van het bedrijventerrein in Riel langs het Bels Lijntje.

Het groen aan de rand van de kernen heeft ook ecologische waarde doordat het vaak al natuurlijk ingericht is en een verbinding heeft met bestaande natuurgebieden. Het uitgangspunt is om deze ecologische waarde waar mogelijk te verhogen en zichtbaar te maken, zodat bewoners de natuur ook dichtbij hun woning kunnen beleven.

2.4. Waarde van groen

Het groen in de openbare ruimte heeft op de eerste plaats een ruimtelijke en functionele taak, zoals aankleding, begeleiding of afscherming. Daarnaast draagt het groen op een positieve manier bij aan o.a. cultuurhistorie, recreatie, maatschappij, ecologie, biodiversiteit en gezondheid. De gemeente is zich bewust van deze positieve neveneffecten en zoekt daarom bij nieuwe ontwikkelingen naar de groene meerwaarde voor de omgeving, al dan niet in samenwerking met andere belanghebbenden zoals bewoners, waterschap, woningstichting of ondernemersvereniging.

Op deze manier vergroot de gemeente de betekenis van het groen in Goirle met als doel meer waardering voor het groen en een efficiënter gebruik van de beschikbare ruimte. Het behouden, verbeteren of versterken van cultuurhistorisch groen op locaties waar nog oude bebouwing aanwezig is daarbij een uitgangspunt. Bijvoorbeeld de bomen bij een monumentaal gebouw of beeld, de voor Goirle karakteristieke groene parkjes die zijn ontstaan tussen een driehoekig wegenpatroon op plaatsen waar oude landbouwwegen bij elkaar komen.

2.5. Betrokken en sociaal

Goirle is een hechte gemeenschap, waarin burgers zich betrokken voelen bij wat er in hun woonomgeving gebeurt. Als gemeente zijn we hier trots op en maken we bij nieuwe ontwikkelingen graag gebruik van de kennis en ideeën die bewoners hebben.

Burgers worden in de gemeente Goirle betrokken bij nieuwe ontwikkelingen door beginspraak. Dit houdt in dat burgers bij het begin van een herinrichting van een wijk uitgenodigd worden om mee te denken en de gemeente te adviseren. De betrokkenheid en bewustwording over de inrichting van de openbare ruimte neemt hiermee toe. Ook op andere momenten in een project worden burgers benaderd om een adviserende rol in te nemen, zoals eindspraak.

Om de betrokkenheid verder te vergroten wil de gemeente de burgers de mogelijkheid bieden om zelf een stukje groen in beheer te nemen, zodat zij zelf de inrichting en het onderhoud in hun woonomgeving kunnen beïnvloeden. Het algemeen belang en de minimale verzorgingskwaliteit zijn daarbij een randvoorwaarde.

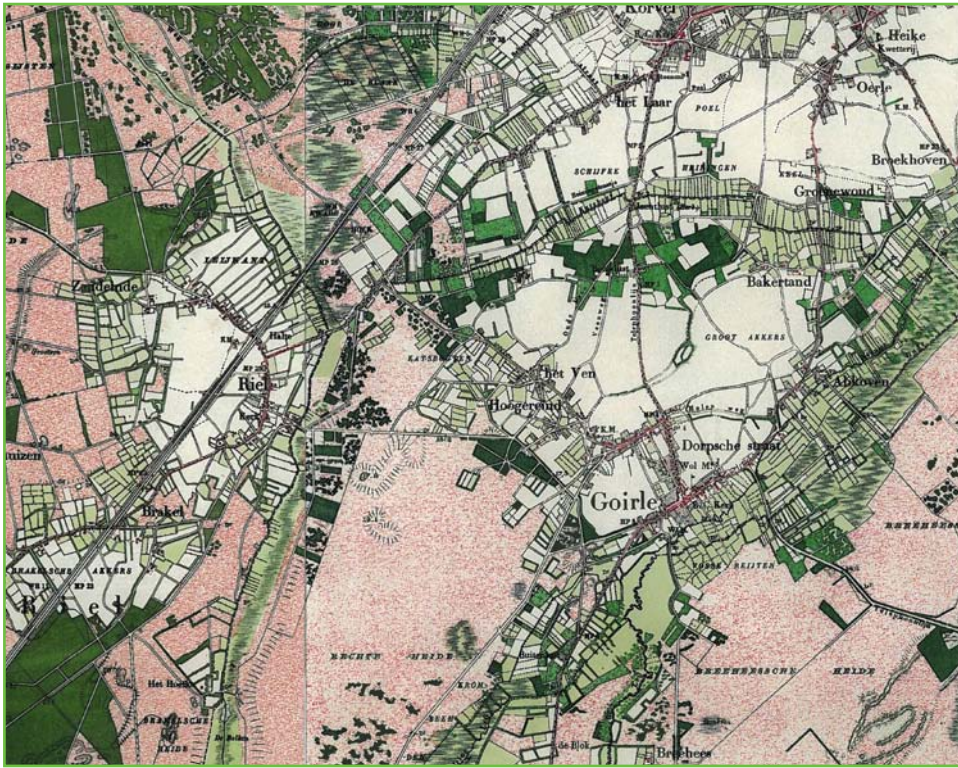
BTL

Advies

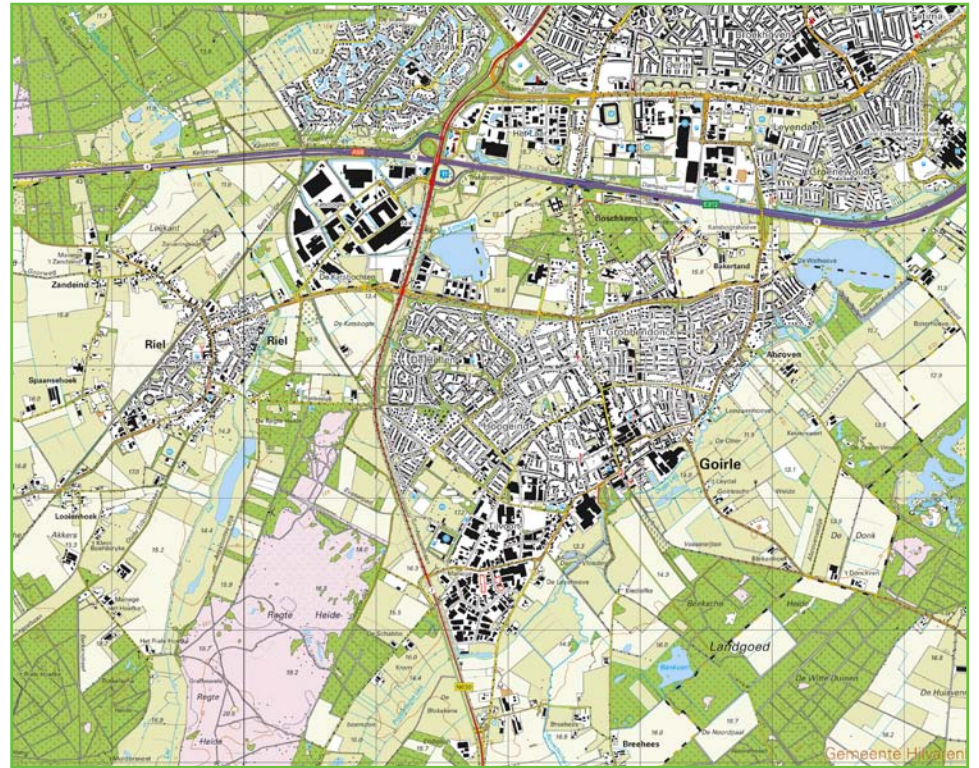
3. Groenstructuur

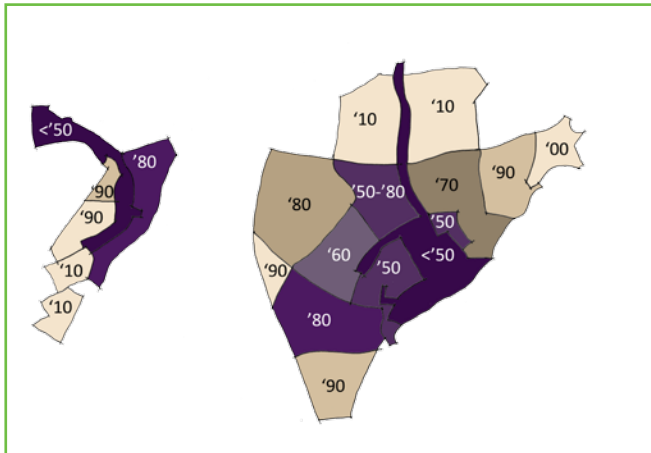

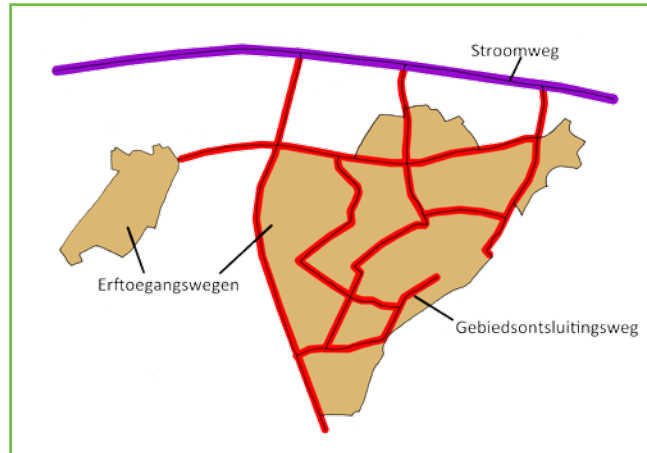
Historische kaart

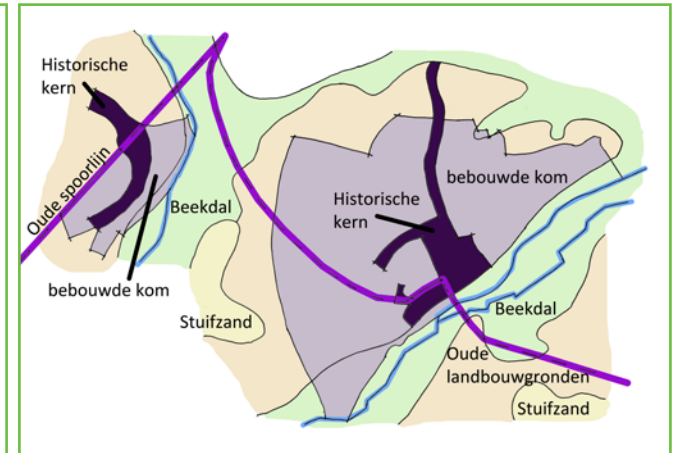
Topografische kaart

Stedenbouwkundige ontwikkeling

Wegestructuur

Landschap en omgeving

3. GROENSTRUCTUUR

3.1. Gebiedsanalyse

Voor de onderbouwing van een groenstructuurplan is het relevant om het groen in groter verband te zien. De landschappelijke ondergrond en historische ontginningspatronen staan aan de basis van de huidige opbouw van de kernen en de hoofdroutes. Hieronder zijn de meest relevante kenmerken van de gemeente beknopt beschreven.

Ontstaansgeschiedenis

De gemeente Goirle bestaat uit 2 kernen, Goirle en Riel, die elk hun eigen ontstaansgeschiedenis hebben en daardoor van elkaar verschillen.

Goirle is ontstaan op de overgang van hogere zandgrond naar het natte beekdal van de Oude en Nieuwe Leij. Goirle heeft zich ontwikkeld vanuit verschillende herdgangen/gehuchten* (Abcoven, Kerk, Dorp en Ven) die gekenmerkt werden door het driehoekige wegenpatroon waaromheen de boerderijen stonden. Deze zijn op sommige plaatsen nog terug te vinden in de huidige kern. Onder invloed van de groeiende textielindustrie zijn deze gehuchten aan het begin 20^e eeuw met elkaar gegroeid tot het dorp Goirle (ter grootte van het huidige centrumgebied). In deze periode is ook de Tilburgseweg aangelegd als verbinding tussen Tilburg en Turnhout. Langs deze weg zijn villa's gebouwd voor de rijke industriëlen. Deze bepalen nu deels het groene park- en bosrijke karakter langs deze weg. Vanaf de Tweede Wereldoorlog tot nu is Goirle sterk uitgebreid door de bouw van wijken als 't Ven, Hoogeind, de Hellen en Grobbendonck en meer recentelijk de Hoge Wal en Boschkens. Iedere wijk heeft een andere opzet en karakter doordat de stedenbouwkundige inzichten gedurende de decennia steeds wijzigden. In Bijlage 1 staat het ruimtelijke karakter per wijk beschreven.

Riel is ontstaan op de rand van het beekdal van de Leij en de hoger gelegen zandgronden. Rondom een 'plaatse'* (driehoekige verzamelplaats voor vee, omsloten door wegen) stonden de eerste boerderijen. Deze is nog zichtbaar aanwezig als het driehoekige wegenpatroon met groenvlak tussen de Oude Tilburgseweg en de Goirleseweg (de Groene Driehoek genoemd). Later is het bebouwingslint Kerkstraat - Dorpstraat - Zandeind ontstaan. Dit lint en de markante driehoek zijn nog steeds herkenbaar. Een ander markant cultuurhistorisch element is het voormalige tracé van de spoorweg Tilburg-Turnhout (het Bels Lijntje), dat een scherpe grens vormt tussen de bebouwde kom van Riel en het buitengebied aan de noordwestzijde. In de 2e helft van de 20e eeuw is Riel

planmatig uitgebreid in oostelijke en westelijke richting. De nieuwste wijk Heisteeg is nog in aanlegfase. De uitbreidingswijken hebben op verschillende plaatsen namelijk een flinke afstand bewaard tot het historische lint. Tevens grenst dit oude dorpslint aan de zuidoostzijde nog direct aan het buitengebied.

Wegenstructuur

De verkeerskundige structuur hangt deels samen met de oude historische wegenstructuur en de stedenbouwkundige opbouw. Het oude dorpslint vormt in Riel nog de belangrijkste ontsluitingsstructuur, maar in Goirle is deze functie overgenomen door nieuwe brede gebiedsontsluitingswegen. In het GVVP 2013 wordt de wegenstructuur ingedeeld in stroomwegen, gebiedsontsluitingswegen en erftoegangswegen. Het groen langs de ontsluitingswegen laat soms de historische opbouw van het dorp zien, maar het heeft vaak ook een verkeersgeleidende functie en bepaalt het groene dorpsbeeld.

Verbondenheid met omliggende landschap

Goirle en Riel hebben een sterke relatie met het omliggende landschap. De Oude en Nieuwe Leij en de Katsbogte bij Goirle vormen de grenzen voor de bebouwingsranden. Ook de Leij bij Riel ligt op de overgang van bebouwd gebied naar het buitengebied. Hierdoor zijn deze beken waardevolle landschapselementen die bijdragen aan de kwaliteit van de dorpsranden en de recreatieve mogelijkheden van de kernen.

Goirle en Riel worden grotendeels omringd door agrarische bouwlanden en uitgestrekte natuurgebieden (Regte Heide, Landgoed Nieuwekerk, Landgoed Gorp en Rovers). Deze gebieden vormen een groene buffer tussen de kernen en de omliggende gemeentes en geven bieden waardevolle uitloopgebieden.

* Binnen de gemeente Goirle bestaan verschillende termen voor het driehoekig wegenpatroon waaruit de kernen Goirle en Riel zijn ontstaan. Bijvoorbeeld: herdgang, Frankische driehoek en plaatse. Voor de duidelijkheid wordt in dit groenstructuurplan hiervoor de term "cultuurhistorische driehoek" gebruikt.

3.2. Groenontwikkelingsvisie op hoofdlijnen

De huidige groenstructuur hangt sterk samen met de opbouw van de kernen en de functie die het groen vervult. Op de meeste locaties is de huidige groenstructuur op orde en goed ingericht, maar op een aantal locaties ontbreken er onderdelen of zijn nog wensen om het groen te verbeteren. De onderstaande groenontwikkelvisie geeft richting en vorm aan deze gewenste groenstructuur. In bijlage 1 worden de verschillende structurelementen per wijk beschreven. In bijlage 2 staan de kaarten: huidige groenstructuur, gewenste groenstructuur, maatregelenkaart.

Entrees

De kernen Riel en Goirle hebben verschillende entrees. Hierbij gaat het vooral om de toegang voor automobilisten, maar ook zijn enkele entrees gericht op fietsers komende vanuit de recreatieve natuurgebieden in het buitengebied. Bij de twee entrees aan de Tivoortsebaan zijn kunstwerken gerealiseerd die passen bij het historische en landschappelijke karakter van de locatie. Deze vormen een goed voorbeeld van een entree die aansluit bij de omgeving. Bij de entrees in Riel wordt het dorps karakter benadrukt door een bomenrij langs beide zijden van de toegangsweg en een kunstwerk. De entrees zijn erg belangrijk voor de identiteit van de kernen en de oriëntatie voor de automobilist. Waar geen duidelijke entrees aanwezig zijn, worden deze versterkt door:

- De entree van Goirle aan de Turnhoutsebaan komende van de A58 kan als een herkenbare poort vormgeven door het aanbrengen van een groenaccent of het plaatsen van een kunstwerk.
- De ontwikkeling van het nieuwe woongebied Heisteeg aan de zuidelijke entree biedt de mogelijkheid om daar tot een vergelijkbare entree van de kern te komen.
- Aan de oostkant van Goirle zijn nog enkele entrees aanwezig waar de overgang van het landschap naar de dorpskern die beter vormgegeven moeten worden.

Molen en Molenbiotoop

In Goirle zijn twee beltmolens aanwezig. Voor de molens is een molenbiotoop vastgesteld. Dit biotoop houdt in dat een straal van 100m rondom de molen vrij dient te blijven van hoog opgaande beplanting, om de windvang van de molen te kunnen waarborgen. Dit kan ook door windcorridors in te stellen, dit zijn verschillende assen tussen de bomen waardoor de wind de molen kan bereiken. Het doel is de molenbiotoop met de windcorridors in stand houden en waar mogelijk te versterken. Naast dit windaspect wordt het landschappelijke, historische karakter van de molen versterkt door grasland op de belt en gebiedseigen hagen. Mogelijk kan het gras nog omgevormd worden naar schraal grasland. In Riel is ook een molen aanwezig. Deze molen is niet in werking (geen wieken) en daardoor is geen molenbiotoop nodig.

Groene gebiedsontsluitingsweg

Gebiedsontsluitingswegen zijn belangrijke verkeersaders binnen de bebouwde kom die zijn gericht op een goede doorstroom van het verkeer. De gemeente streeft bij deze wegen een robuuste groenstructuur na. Het gaat hier om het geheel van beplanting zoals heesters, hagen, bermen en bomen van de 1e grootte. Deze beplanting is belangrijk als wijkverbindend element, voor verkeersbegeleiding en als oriëntatie. De doelstelling is het behouden en waar mogelijk versterken van de wegbeplanting langs alle gebiedsontsluitingroutes.

Entree

Molen met molenbiotoop

Groene gebiedsontsluitingsweg

Groene erftoegangsweg

Groene fiets- en wandelroute

Cultuurhistorisch waardevolle lijn: Trambaan

Bos

Groene erftoegangsweg

Erftoegangswegen zijn de wegen in verblijfsgebieden waar mensen wonen of werken. Deze wegen worden gebruikt door zowel snel als langzaam verkeer. Het groen langs deze wegen is structuurbepalend en accentueert de opbouw van de wijken. Deze beplanting bevordert de verkeersbegeleiding en de oriëntatie in de wijk en zorgt voor een eenduidig groen beeld tussen de wijken. De gemeente streeft langs deze wegen een groenstructuur na van beplantingen zoals heesters, hagen, bermen en bomen van minimaal de 2^e grootte. De doelstelling is het behouden en waar mogelijk versterken van de wegbeplanting langs erftoegangswegen.

Groene fiets- en wandelroute

In Goirle en Riel is een aantal groene fiets- en wandelroutes aanwezig. Dit zijn bijvoorbeeld de historische lijnen het Bels Lijntje en de Oude Trambaan Vosserrijten, maar ook een aantal groene fiets- en wandelroutes tussen de verschillende buurten en wijken. Het groen langs deze routes heeft een functie voor de recreatie, beleving en oriëntatie en verkeersgeleiding.

Dit groen dient in de eerste plaats ter begeleiding van de route en eventueel als scheiding tussen gemotoriseerd en niet-gemotoriseerd verkeer. Uitgangspunt is het behouden en versterken van het groene karakter van fiets- en wandelroutes. Op bepaalde strategische punten langs deze routes liggen kansen voor het plaatsen van kunst in het groen. Vaak hebben de groenstructuren langs deze routes een meerwaarde voor de natuur, mede door het lijnvormige en verbindende karakter. Deze natuurwaarde dient behouden en versterkt te worden.

Cultuurhistorisch waardevolle lijn

Op de groenstructuurkaart zijn enkele (cultuur-)historisch waardevolle lijnen aangegeven. Dit zijn de oude verbindingswegen en dorpslinten, maar ook twee oude spoorlijnen: het Bels Lijntje en de Trambaan. De oude dorpslinten vallen soms samen met gebiedsontsluitings- of erftoegangswegen. Wat betreft deze lijnen is het van belang het historische karakter te behouden en versterken door, indien mogelijk, gebiedseigen beplanting toe te passen die past bij het historische karakter.

Bos

Ten noorden van Goirle komt een waardevol bosgebied voor binnen de bebouwde kom. Het gebied 'Boschkens' is van oudsher bebouwd met enkele grote villa's lang de Tilburgseweg die het bos doorsnijdt. Recentelijk is ook rondom het bosgebied gebouwd. Binnen deze bebouwingscontouren is het bos blijven bestaan. Dit bosgebied is erg waardevol omdat het de natuur dicht bij de woonomgeving brengt en de aanwezige biodiversiteit beleefbaar maakt. Daarnaast vormt het

deels onderdeel van de EHS, zodat het een belangrijke ecologische functie heeft. Naast Boschkens komen in Goirle nog enkele kleine waardevolle bosjes voor. De doelstelling is het bos behouden en waar mogelijk versterken.

Beeldbepalend wijkgroen

Hieronder verstaan we de grotere groenvoorzieningen in de wijk die een belangrijke functie hebben voor de wijk. Zij dienen o.a. als uitloopgebied, speelvoorziening, ontmoetingsplek, groen “eiland” in een woongebied en versterken van het woonklimaat. De ruimtes bevinden zich in de buurt van maatschappelijke bebouwingen zoals scholen, sporthallen, wijkgebouwen of molens.

Deze ruimtes zijn van belang voor de ruimtelijke kwaliteit en stedenbouwkundige opbouw van de wijken. Het behoud en versterken van de karakteristiek van het beeldbepalend wijkgroen is de doelstelling.

Groene dorpsrand

Goirle en Riel worden aan bijna alle zijden omzoomd door groene dorpsranden. Dit zijn groengebieden die de overgang vormen van dorp naar landschap. Een aantal groene dorpsranden hebben een ecologische waarde. Vooral daar waar zij grenzen aan de EHS (Ecologische Hoofdstructuur) is het van belang deze ecologische waarde te versterken. De groene dorpsranden dienen zoveel mogelijk in stand gehouden te worden en waar nodig versterkt. Dit kan bereikt worden door het aanbrengen en ontwikkelen van landschappelijke beplanting dat de gradiënten benut in de overgang van hoog naar laag, droog naar nat, zandgrond en beekdal, kruin geluidswal naar teen geluidswal.

Dit groen is belangrijk voor de natuur en dient als buffer tussen de bebouwing en het buitengebied. Deze landschappelijke beplanting ook aanbrengen langs het Bels Lijntje en rond de bedrijventerreinen. Ten zuiden van de Tivoortsebaan dient nog een groene dorpsrand ontwikkeld te worden.

Sportpark

Beide sportparken liggen aan de randen van de kernen. De groenstructuur is hier beperkt tot de buitenranden van de sportparken. Bij Riel ligt een volwassen boomstructuur rondom waardoor het een waardevolle groene rand vormt met het landschap. Het groen rondom het sportveld in Goirle is ook een uitloopgebied voor de aanliggende wijk. De doelstelling is het behoud en het versterken van groenstructuren als afscherming en aankleding van de sportparken in Goirle en Riel.

Buurtgroen

Het buurtgroen bestaat uit groenvlakken in de wijken die een belangrijke functie hebben op buurtniveau. Ze zijn niet bepalend voor de geleiding van de wijk. Dit groen heeft vaak alleen een afschermende of aankledende functie. Hierbij is het belangrijk dat de inrichting van het groen is afgestemd op deze functie en dat het een rustige en open uitstraling heeft. Het buurtgroen dient te worden behouden en waar mogelijk versterkt.

Beeldbepalend wijkgroen

Groene dorpsrand

Sportpark

Buurtgroen

Particulier waardevol groen

Het particulier groen heeft verschillende vormen. Allereerst kan het particulier groen in wijken als Boschkens en omgeving Urneveld en in Riel bijdragen aan het zichtbaar maken van de cultuurhistorische achtergrond van een gebied. Het is belangrijk dit particulier groen in stand te houden en (her)ontwikkeling hiervan te stimuleren.

Daarnaast is particulier groen waardevol voor wijken waar openbaar groen ontbreekt maar waar het particulier groen zichtbaar is vanaf de weg en daarmee de groene sfeer van de wijk bepaalt of bijdraagt aan de leefbaarheid van de wijk, bijvoorbeeld in de wijk 't Ven. Dit kan door waardevolle bomen te beschermen, maar ook door voorlichting over de waarde van groen of stimuleringsmaatregelen. Tot slot horen hier onder nog enkele losse stukjes particulier groen bij.

Cultuurhistorisch waardevol groen

Cultuurhistorisch waardevol groen is het groen dat een relatie heeft met de ontstaansgeschiedenis van Goirle en Riel. In beide kernen komen veel cultuurhistorische driehoeken voor waarlangs de buurtschappen zijn ontstaan. Vaak zijn dit nu nog groene pleinen met oude landschapselementen zoals houtwallen of boomgaarden. Deze maken het verleden beleefbaar en zijn erg waardevol voor recreatie, ruimtelijke beleving en identiteit van het gebied.

Het cultuurhistorisch waardevol groen dient behouden te blijven en waar nodig versterkt te worden. De samenhang met andere cultuurhistorische elementen dient zoveel mogelijk zichtbaar te blijven.

Water en waterlopen

Bij de waterelementen zijn specifieke functies als waterberging en waterafvoer van primair belang. Daarnaast kunnen de waterelementen een ecologische functie hebben of positief bijdragen aan de beleving van de omgeving. Waar mogelijk wordt de ecologische functie van het waterelement nog meer versterkt. Het vergroten van de biodiversiteit is hierbij een belangrijk speerpunt. Waar de ecologische functie minder relevant is, kunnen andere functies als avontuurlijk spelen en recreatie een meerwaarde zijn voor de omgeving.

Particulier waardevol groen

Cultuurhistorisch waardevol groen

Waterloop: Nieuwe Leij

BTL

Advies

4. Beleidsthema's

Kwaliteitsniveau A

Randenbeheer opgaande beplanting

Kale plekken bodembedekkers

Snoeibeeld haag

Randenbeheer bosplantsoen

Blad en natuurlijk vuil op gras

Onkruid in beplanting

Kwaliteitsniveau B

Randenbeheer opgaande beplanting

Kale plekken bodembedekkers

Snoeibeeld haag

Randenbeheer bosplantsoen

Blad en natuurlijk vuil op gras

Onkruid in beplanting

4. GROENBELEIDSTHEMA'S

De groenbeleidsthema's zijn een doorvertaling van de groenvisie (hoofdstuk 2) passend bij bestaand beleid zoals grondbeleid, participatiebeleid en de beleidsnota IBOR. De thema's geven de gemeentelijke organisatie concrete handvatten bij de ontwikkeling en het beheer van de openbare ruimte.

4.1. Beheerkaders

Het openbaar groen levert een belangrijke bijdrage aan de uitstraling van de gemeente Goirle. Het verzorgingsbeeld van de beplanting wordt vooral bepaald door de aanwezigheid van blad, zwerfvuil, onkruid, overhangende takken, versleten beplanting en open plekken. Om te voorkomen dat dergelijke onvolkomenheden te sterk het verzorgingsbeeld verstoren vinden regelmatig onderhoudswerkzaamheden en renovaties plaats. In onderstaande paragrafen zijn de uitgangspunten die de gemeente hanteert bij onderhoud en renovaties samengevat.

4.1.1 Kwaliteitsniveaus en zonerings

De openbare ruimte heeft verschillende functies. In de winkelgebieden ligt de nadruk vooral op een aantrekkelijke en representatieve uitstraling, terwijl in de woonwijken veel meer aandacht moet zijn voor een prettige en sociale woon- en speelomgeving. Deze verschillen in het gebruik en de beleving maken dat het gewenste verzorgingsbeeld van elk gebied anders is. Bij het onderhouden van de openbare ruimte wordt daarom in de toekomst uitgegaan van een vast kwaliteitsniveau voor het centrum, woonwijken en bedrijventerreinonvolkomenheden. Op deze manier wordt geen onderscheid gemaakt tussen bijvoorbeeld een woonstraat in Goirle en een woonstraat in Riel.

In 2011 heeft de gemeente Goirle in de beleidsnota Integraal Beheer Openbare Ruimte afgesproken dat gewerkt gaat worden met de landelijke kwaliteitsnormen van het CROW. Daarbij is de totale openbare ruimte tevens onderverdeeld in gebieden die een vergelijkbare functie/ uitstraling moeten hebben. Deze ambities zijn als volgt omschreven:

Kwaliteitsniveaus

In de Beleidsnota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) is opgenomen dat de gemeente gebruik maakt van kwaliteitsniveau B uit de CROW kwaliteitscatalogus, met als ambitie deze in de toekomst voor het centrum te verhogen naar kwaliteitsniveau A.

- Kwaliteitsniveau A is een hoog niveau, de onderhoudsintensiteit ligt hoog waardoor op de openbare ruimte bijna niets aan te merken is.
- Kwaliteitsniveau B heeft een normale uitstraling. Het onderhoud wordt op een basisniveau uitgevoerd. Dit geeft nog steeds een verzorgde uitstraling, al is er soms wel iets op aan te merken.

Verdeling onderhoudskwaliteit

Bij het dagelijks beheer van de openbare ruimte wordt op dit momenten nog niet gewerkt met de voorgestelde verdeling van kwaliteitsniveaus. In de toekomst wil de gemeente Goirle de in het IBOR opgenomen onderverdeling in drie deelgebieden gaan hanteren. Voor elk deelgebied is een kwaliteitsniveau vastgelegd.

	Verharding	Groen	Meubilair	Reiniging
Woonwijken	B	B	B	B
Centrumgebied	A	A	A	A
Bedrijventerrein	B	B	B	B

4.1.2 Renovatie/ omvormingen

Elke groeninrichting heeft een te verwachten levensduur. Door ouderdom kan het voorkomen dat de beplanting niet meer het gewenste beeld geeft en vervangen moet worden. Ander factoren zoals slijtage, verkeerd gebruik of ziektes en plagen kunnen aanleiding geven voor een kortere levensduur. Regelmatig zal de gemeente daarom plantvakken moeten vervangen zodat het plantvak weer aan de gewenste ambitie voldoet.

Wijkgericht renovatie

Renovaties van het groen worden zoveel mogelijk integraal uitgevoerd, gelijktijdig met grootschalige herinrichting van woonwijken. Voor deze renovaties heeft de gemeente Goirle een lange termijnplanning opgesteld zodat duidelijk is in welk jaar de inrichting van een wijk wordt aangepakt. Door op deze manier te werken kunnen werkzaamheden in elkaar overlopen waardoor kosten en overlast worden beperkt.

Tussentijdse renovaties

Wanneer de beplanting tussentijds niet meer aan het gewenste ambitie voldoet, kan hiervoor een apart project worden opgestart om de beplanting te renoveren. Tussentijdse renovaties vinden alleen plaats als:

- Binnen 5 jaar geen wijkgerichte renovaties te verwachten zijn;
- Geen grootschalige verandering van de openbare ruimte nodig zijn.

Omvormen

Soms komt het voor dat een beplantingsvak nog niet technisch aan vervanging toe is, maar dat de inrichting niet meer aansluit op de vastgestelde ambities zoals beheerbaarheid en veiligheid. Dan is het noodzakelijk dit plantvak om te vormen naar een andere inrichting.

In 2006/2007 heeft een grootschalige omvorming plaatsgevonden. De komende jaren worden daarom geen nieuwe omvormingen verwacht. Wanneer er aanleiding is voor omvorming van het groen, zal dit projectmatig worden opgepakt.

4.1.3 Ecologisch beheer

Bij het beheer van de openbare ruimte houdt de gemeente rekening met de aanwezigheid en ontwikkeling van biodiversiteit en ecologie. Bij alle werkzaamheden wordt gewerkt conform de wettelijke eisen van de Flora- en faunawet. Waar mogelijk wordt het groen op een ecologisch verantwoorde manier beheerd, bijvoorbeeld door:

- Gefaseerd maaibeheer (in maaihogte en tijd) bij bermen;
- Verschralen van de ondergrond door afvoer van maaisel;
- Ontwikkelen van een mantel-zoomvegetatie en ondergroei in bossages;
- Specifiek gebruik van inheems planmateriaal bij voorkeur autochtoon op locaties waar deze een meerwaarde hebben (bijv. in dorpsranden en ecologische zones).

4.2. Afstoten groen

Goirle is een groene gemeente. Het groen draagt bij aan een prettige woon- en leefomgeving en heeft daarnaast een ecologische en educatieve functie. Dit groene beeld wil de gemeente graag behouden. Het afstoten van groen is dan ook alleen wenselijk in zeer specifieke situaties waarbij uitgifte het groene karakter van de gemeente niet schaad. Door het afstoten van percelen kan de gemeente tegemoet komen aan vragen van burgers en wordt groen dat inefficiënt in onderhoud is uit het gemeentelijk groenbeheer gehaald.

Voor het afstoten van groen zijn duidelijke criteria opgesteld voor het proces, wijze van afstoten en uitgangspunten waaraan een perceel moet voldoen. Deze zijn hieronder beschreven.

4.2.1 Actief of passief afstoten

Het afstoten van groen kan zowel actief als passief plaatsvinden. Bij het actief afstoten biedt de gemeente percelen aan burgers te verkopen. Bij het passief afstoten wacht de gemeente tot een burgers zelf een verzoek tot overname doet.

De gemeente Goirle zal in de praktijk een overwegend passief beleid hanteren voor het afstoten van groen. Alleen wanneer renovaties of veranderingen in de openbare ruimte plaatsvinden worden omwonenden actief benaderen om eventuele percelen die voor afstoten in aanmerking komen over te nemen.

4.2.2 Verkoop of Verhuur

Groen dat voldoet aan de criteria voor afstoten van groen (paragraaf 4.2.3) kan worden uitgegeven door het te verkopen of te verhuren.

	Voordelen	Nadelen
Verkoop	Directe opbrengst Geen beheerkosten voor de gemeente meer	Gemeente heeft geen zeggenschap meer over wat er met de grond gebeurt
Verhuur	Groen kan in een later stadium (bijv. bij reconstructies) worden teruggenomen. (tijdelijk) geen beheerkosten voor de gemeente meer.	Burger kan huurcontract ontbinden waarbij het groen weer in het beheer van de gemeente komt (evt. extra kosten voor terugbrengen in originele staat). Hoge administratieve lasten.

De gemeente Goirle geeft de voorkeur aan het verkopen van groen omdat dit voor de toekomst de meeste zekerheid biedt. Alleen al bestaande huurcontracten worden uitgediend. Zodra het huurcontract afloopt wordt beoordeeld of het perceel verkocht kan worden. Wanneer verkoop mogelijk is, worden de (nieuwe) direct aanwonenden benaderd met een voorstel tot koop van het perceel.

In 2013 heeft een inventarisatie plaatsgevonden van illegaal in gebruik genomen gemeentegronden. Daar waar deze gronden voldoen aan de onderstaande criteria wordt de grond (actief) afgestoten via verkoop.

4.2.3 Criteria voor afstoten van groen

Het groen in de gemeente Goirle wordt gezien als visitekaartje van de gemeente en moet daarom goed beschermd worden. In enkele specifieke situaties kan het voor de gemeente echter gunstig zijn om percelen af te stoten, bijvoorbeeld voor een efficiënter beheer. Om te bepalen of een gemeentelijk groenperceel in aanmerking komt voor afstoten, zijn in de Nota Grondbeleid criteria omschreven. In deze criteria is rekening gehouden met de volgende uitgangspunten:

Groenstructuur

In dit groenstructuurplan zijn de belangrijkste groenstructuren in de gemeente omschreven. Groen dat tot deze structuren behoort komt niet in aanmerking voor verkoop of verhuur. Met het groen wat niet tot deze structuren behoort (overig groen) kan flexibeler worden omgegaan.

Ruimtelijk

Het afstoten van groen vindt plaats binnen bepaalde ruimtelijke kaders, zodat afstoten niet leidt tot ongewenste situaties ten aanzien van onder andere beheer en (toekomstige) inrichting. De (toekomstige) kwaliteit van de omgeving dient derhalve niet te worden verstoord.

Ondergronds

Ook wanneer bovengronds het groen voldoet aan de hierboven genoemde criteria en dus voor afstoting in aanmerking komt, zijn ondergrondse eigenschappen (kabels en leidingen, verontreinigingen) mogelijk een reden om het groen niet af te stoten.

Bij het afstoten van groen gaat het om het volledig onttrekken van een perceel aan de openbare ruimte, door het toe te voegen aan private percelen. De gemeente Goirle biedt burgers ook de mogelijkheid om door middel van zelfbeheer een stukje openbaar groen te onderhouden. Hierbij wordt geen groen afgestoten of uitgegeven. Adoptie van groen is beschreven in paragraaf 4.3.

4.3. Participatie en adoptie

De gemeente Goirle vindt het belangrijk dat burgers betrokken worden bij de plannen die de gemeente maakt. In de Participatienota is beschreven op welke manier burgers invloed kunnen hebben. Hieronder is de werkwijze zoals beschreven in de Participatienota vertaald naar mogelijkheden voor participatie binnen het openbaar groen.

4.3.1 Burgerparticipatie bij planvorming en projecten

Participatie heeft tot doel:

- Het vergroten van draagvlak voor gemeentelijk beleid.
- Het vergroten van betrokkenheid van inwoners bij gemeente, buurt of ‘hun’ project; en ook het vergroten van het zelf-oplossend vermogen van inwoners.
- Meer kwaliteit van beleid, door de inbreng van kennis en ervaring van participanten.
- Het verhogen legitimiteit van bestuur: participatie stimuleert bestuur en organisatie om naar buiten te kijken en brengt inwoners en bestuur bij elkaar. Aanvullend hierop is de doelstelling de directe democratie te versterken.

Participatie in de praktijk

De gemeente Goirle kent drie manieren van participatie, “Meedenken”, “Meebeslissen” en “Meedoen”

Gemeentefolder Participatie

Methode	Omschrijving	Relatie met openbaar groen
Mee-denken	<p>Bij het opstellen van nieuwe plannen vraagt de gemeente inwoners mee te denken en te praten. Uiteindelijk is het aan het gemeentebestuur om een besluit te nemen. Meedenken kan op 3 manieren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beginspraak: voorafgaand aan het opstellen van een plan worden inwoners gevraagd om advies en ideeën. • Eindspraak: De gemeente doet zelf het voorbereidende werk en vraagt inwoners hierop te reageren. • Formele inspraak: bij een aantal onderwerpen is inbreng van inwoners essentieel. Dit is in de wet/gemeentelijke verordening vastgelegd. Bij formele inspraak ontvangen betrokken inwoners altijd een reactie op hun inbreng. 	<p>Meedenken wordt in de openbare ruimte ingezet bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beginspraak: kleinschalige ontwikkelingen op buurt/wijkniveau zoals renovaties en omvormingen in de buurt. • Eindspraak: Wijkoverstijgende plannen waarbij op een hoger schaalniveau wordt nagedacht over het openbaar groen (bijv. groenstructuurplan) • Formele inspraak: bestemmingsplannen, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt dat (nieuwe) groenstructuren een bijbehorende bestemming krijgen.
Mee-beslissen	<p>Het gemeentebestuur neemt de beslissingen, maar inwoners kunnen toch over sommige zaken wel meebeslissen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Burgerinitiatief: de burger zet een onderwerp op de raadsagenda. • Samenwerken of delegeren: gemeente werkt samen met organisaties en inwoners. Soms wordt op basis van gelijkwaardigheid beslist of krijgen organisatie/inwoners binnen opgestelde kader mogelijkheid om mee te beslissen • Bezwaar en beroep: Achteraf kunnen inwoners de besluitvorming beïnvloeden door bewaar of beroep aan te tekenen. 	<p>Meebeslissen is in de openbare ruimte mogelijk doordat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners/organisaties onderwerpen als verzorging van het groen of speelruimte op de raadsagenda kunnen zetten. • Bij wijkrenovaties gevraagd wordt aan inwoners om samen met de gemeente de inrichting van de wijk te bepalen. • (groen)plannen ter inzage worden gelegd zodat inwoners/belanghebbenden hierop kunnen reageren.
Mee doen	<p>Bij meedoen steken (groepen) inwoners samen de handen uit de mouwen. In overleg met de gemeente worden hiervoor kaders opgesteld. De gemeente ondersteund hierbij met advies en waar mogelijk (financiële) middelen.</p>	<p>De gemeente stimuleert initiatieven van burgers om zelf in het groen aan de slag te gaan. Zie ook paragraaf 4.3 “adoptie”</p>

4.3.2 Randvoorwaarden voor beheer van gemeentelijk groen door burgers (adoptie)

De gemeente Goirle wil burgers de mogelijkheid geven zelf een bijdrage te leveren in het onderhoud van de openbare ruimte door het uitgeven van adoptiegroen. Bij adoptie zijn de betrokken burgers verantwoordelijk voor onderhoud en inrichting van enkele plantvakken in hun woonomgeving. Voor adoptie van groen gelden de volgende randvoorwaarden.

Organisatie

- Bij voorkeur adoptie door een (buurt)vereniging (altijd aanspreekpunt beschikbaar)
- Minimaal aantal betrokken bewoners (2)
- Opstellen contract zodat zowel de rechten als plichten van gemeente en burgers worden vastgelegd. Het is niet iets vrijblijvends.
- Bij het contract wordt een inrichtings- en beheerplan opgesteld waarin de randvoorwaarden en streefbeelden van het beheer zijn vastgelegd.
- Bij teruggave van een adoptieperceel moet het plantvak door de burgers weer in de originele staat worden teruggebracht of op een vergelijkbaar niveau met de omgeving.

Groene en ruimtelijke kwaliteit

- Groen dat bepalend is voor het uiterlijk van de gemeente komt niet in aanmerking voor adoptie (groenstructuurplan). Het groen in de woonstraten kan wel voor adoptie worden uitgegeven zodat buurtbewoners gezamenlijk de kwaliteit van het onderhoud in hun straat kunnen bepalen.
- Het openbare karakter van het geadopteerde groen moet behouden blijven.
- De gemeente blijft eigenaar van de grond.
- Alleen aaneengesloten plantvakken worden voor adoptie uitgegeven

Bijdrage gemeente

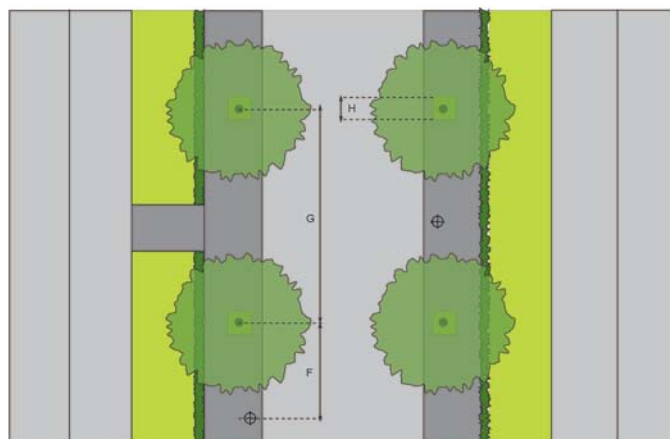
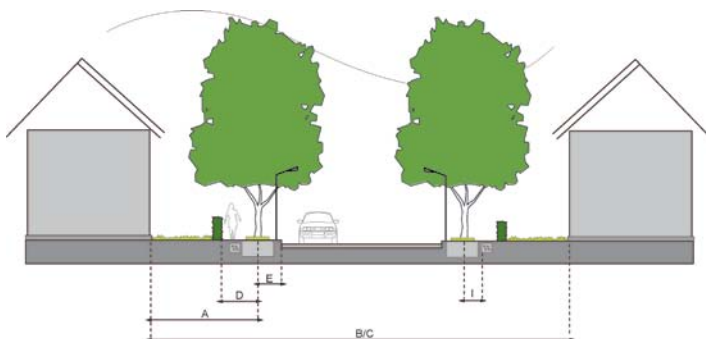
- Specialistisch onderhoud blijft voor de gemeente (bijv. snoei bomen)
- Gemeente heeft een adviserende rol (bijv. toezichthouder geeft burgers uitleg over onderhoud).

4.4. Groeninrichting

Regelmatig vinden in de openbare ruimte van Goirle veranderingen plaats. Dit kunnen grootschalige ontwikkelingen zijn zoals de ontwikkeling van inbreidingslocaties of kleinschalige renovaties van bijvoorbeeld enkele plantvakken in een woonstraat. Bij elke wijziging in de openbare ruimte is het belangrijk dat niet alleen naar de ruimtelijke kwaliteit of de eisen voor (verkeers)veiligheid wordt gekeken, maar dat ook wordt afgewogen of de nieuwe inrichting duurzaam en praktisch beheerbaar is. In onderstaande paragrafen zijn richtlijnen opgenomen die als uitgangspunt bij nieuwe ontwikkelingen.

4.4.1 Ruimtelijke en technische richtlijnen

Ruimtelijke en technische richtlijnen zijn een handleiding bij het inrichten van de openbare ruimte. De richtlijnen zijn bepaald om overlast, onveilige situaties of slechte beheerbaarheid in een later stadium te voorkomen.

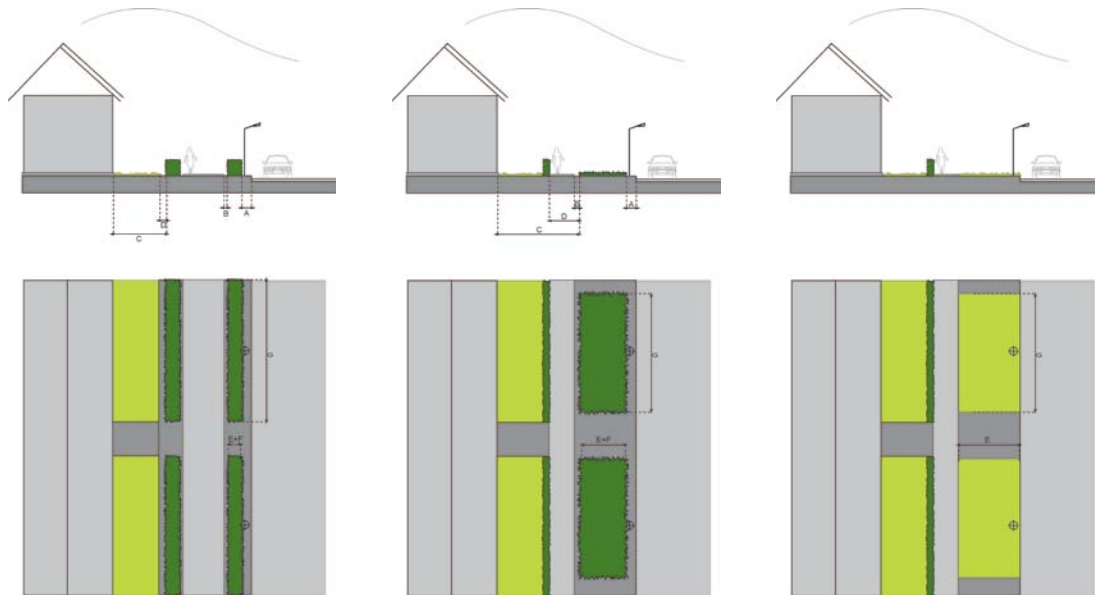
Bomen

		Boomgrootte			
BOVENGRONDSE RUIMTE		1e	2e	3e/ vorm	
A	Minimale afstand tot gebouw/gevel	8	6	4	m1
B	Minimale breedte straatprofiel bij één rij <ul style="list-style-type: none"> Uitgaande van bovengrondse maat van gevel tot gevel; De afstand is twee maal de minimale afstand van boom tot gevel. 	20	15	8	m1
C	Minimale breedte straatprofiel bij twee rijen <ul style="list-style-type: none"> Uitgaande van bovengrondse maat van gevel tot gevel; Maat is berekend op basis van twee maal de afstand tot gevel en minimale tussenmaat (bij driehoeksverband). 	25	18	14	m1
D	Minimale afstand tot kavelgrens <ul style="list-style-type: none"> Wettelijke minimale maat is voor gemeentelijke bomen niet gedefinieerd. De gegeven maat is een gemeentelijke richtlijn. 	3	2.5	1	m1
E	Minimale afstand tot rijbaan <ul style="list-style-type: none"> Tevens afhankelijk van opkroonhoogte 	2	2	1	m1
F	Minimale afstand tot openbare verlichting <ul style="list-style-type: none"> Uitgezonderd situaties waarbij de onderzijde van de kronen zich boven de armatuur bevindt 	6	4	3	m1
G	Minimale onderlinge afstand <ul style="list-style-type: none"> Afstand in de rij, gebaseerd op uitgroei tot natuurlijke habitus 	>12	>8	>6	m1
H	Minimale boomspiegel standplaats in verharding	4	2	1	m2
ONDERGRONDSE RUIMTE					
I	Minimale afstand tot kabels en leidingen <ul style="list-style-type: none"> Richtlijn is gebaseerd op het behoud van een acceptabel en veilig wortelgestel wanneer een sleuf gegraven wordt ten behoeve van kabels en leidingen; Geldt niet voor bijzondere kabels en leidingen zoals hoogspanning tracés en transportleidingen. 	4.5	2.5	1.5	m1
	Minimale afstand tot wortelgeleidingssysteem (indien aanwezig)	5	3.5	2	m1
	Minimale ondergrondse ruimte (algemeen) <ul style="list-style-type: none"> Bij bomen in verharding wordt minimaal rekening gehouden met een plantplaats die voorzien is van gecertificeerd bomenzand met een inhoud van: 	15	7	5	m2
		9	4	2.5	m3

Groen

	Bos plantsoen	Heesters en heesterrozen	Bodem- Bedekkende heesters	(Blok)hagen	gras
Bovengrondse ruimte					
A minimale afstand tot rijbaan (m)	1.50	0.30	0.30	0.50	nvt
B minimale afstand tot fiets/voetpad (m)	1.50	0.30 <td 0.30	0.30	nvt	
C minimale afstand tot gevel (m)	1.50	0.30	nvt	0.50	nvt
D minimale afstand tot kavelgrens	nvt	nvt	nvt	0.50	nvt
E minimale vakbreedte (m)	5.00	2.00	1.00	0.50	2.50
F minimale vaklengte (m)	10.00	4.00	5.00	3.00	10.00
Minimale oppervlakte (m2)	50.00	8.00	5.00	nvt	6.00
Maximale oppervlakte (m2)	nvt	200.00	100.00	nvt	5000.00

4.4.2 Groen in relatie tot ontwikkelingen

Wanneer aanpassingen in de openbare ruimte plaatsvinden is het noodzakelijk bovenstaande ruimtelijke en technische richtlijnen zo goed mogelijk toe te passen. Daarnaast zijn hieronder specifieke eisen opgenomen waaraan de nieuwe inrichting moet voldoen om een goede ruimtelijke kwaliteit en beheerbaarheid te behalen.

Ontwikkelingen in bestaande groenstructuren

In het groenstructuurplan is het belangrijkste groen van de gemeente Goirle beschreven.

Afhankelijk van het niveau van het groen is de inrichting in meer of mindere mate flexibel voor het aanbrengen van veranderingen.

- Wijkoverstijgend groen (bijv. groene gebiedsontsluitingsweg, entrees): Behouden en versterken van het aanwezige groen. Groeninrichting ligt vast. Ontwikkelingen bieden kansen om het beschreven streefbeeld te realiseren/versterken. Een ander type (groen)inrichting is niet wenselijk. Bijv. begeleidende boomstructuur langs gehele ontsluitingsweg met bermen.
- Wijkgroen (bijv. groene erftoegangswegen, wijkgroen): Behouden en versterken van het groen, maar wel ruimte voor een ander type inrichting als de functie/uitstraling van het groen maar behouden blijft.
- Overig groen (bijv. buurtgroen): geen ruimtelijke eisen aan gesteld.

Behoud groenstructuren bij in- en uitbreidingen

Wanneer uitbreidingen van de kernen plaatsvinden wordt vooraf beoordeeld welke aanwezige groen- of landschappelijke structuren gehandhaafd moeten worden. Om het karakter van de gemeente te behouden en in de nieuwe uitbreiding te versterken wordt gestreefd naar inpassing binnen de bestaande structuren.

Eenheid en diversiteit

Door herhaling van groentypen is het mogelijk binnen een wijk of woonstraat een eenduidige groenstructuur te creëren. Het toepassen van streekeigen soorten vergroot hierbij de herkenbaarheid van de groenstructuur en bepaalt voor een belangrijk deel het karakter van de streek. Binnen een toegepast groentype, bijvoorbeeld sierheesters, is het mogelijk met diverse beplantingssoorten te werken zodat diversiteit in beplanting aanwezig blijft.

Het toepassen van eenheid in beplanting hoeft echter niet te leiden tot een beperkte diversiteit aan plantsoorten. Door het gebruik van diverse soorten met een vergelijkbaar (snoei)beheer blijft het groen praktisch beheerbaar. Daarnaast wordt uitval door ziekten en plagen beperkt.

Toepassen groentypen op geschikte locaties

In de gemeente Goirle wordt gebruik gemaakt van kwaliteitsniveaus voor het onderhoud van de openbare ruimte. Voor een goede uitvoerbaarheid van deze kwaliteitsniveaus is het noodzakelijk dat de beheertypen die gebruikt worden passen bij het betreffende kwaliteitsniveau. Een extensief/ruig plantsoen sluit bijvoorbeeld niet aan bij het verzorgingsbeeld wat bij kwaliteitsniveau A gewenst is. Voor de diverse groentypen is hieronder aangegeven binnen welk kwaliteitsniveau zij toegepast kunnen worden.

BEHEERGROEP	KWALITEITSNIVEAU	
	A	B
Bosplantsoen		X
Sierplantsoen		
• Hagen/ Blokhagen	X	X
• Sierheesters	X	X
• Bodembedekkers	X	X
• Rozen	X	X
• Solitaire heesters met bodembedekkers	X	X
Kruidachtige beplanting		
• Vaste planten	X	X
• Wisselperken	X	
Gazon/gras		
• Gazons	X	X
• Ruig gras/ kruidenrijke bermen		X
Bomen		
• Reguliere bomen	X	X
• Vorm en leibomen	X	(X)

Streven naar gesloten (vak)beplanting

Door te kiezen voor plantensoorten die snel een vak dichtgroeien of een hoog herstellingsvermogen hebben wordt de kans op open plekken verminderd. Uitgangspunten hiervoor zijn:

- Beplanting met een compacte groei beperkt de hoeveelheid zwerfvuil die erin blijft hangen;
- Beplanting die in pollen groeit is praktischer voor het beheer dan beplanting met uitlopers. Deze uitlopers kunnen tijdens het schoffelen ongemerkt worden afgekapt, waardoor sluiting wordt vertraagd. Daarom wordt aanbevolen deze vakken de eerste jaren (deels) te plukken.

Grote plantvakken

Bij (her)inrichting worden plantvakken aangelegd waarvan de maatvoering aansluit bij de richtlijnen uit paragraaf 4.4.1. Hiermee wordt een goede beheerbaarheid en robustere groenstructuur gewaarborgd. Als het niet mogelijk is plantvakken van het gewenste formaat te realiseren wordt afgewogen om geen plantvak aan te leggen.

Zorgen voor een goede uitgangssituatie

Wanneer beplanting wordt aangeplant onder de juiste condities is de slagingskans van de beplanting groter. Gedacht moet worden aan:

- Goede ondergrond;
- Goede groeiomstandigheden;
- Kwalitatief goed plantmateriaal (indien mogelijk inheems);
- Voorafgaand het plantvak braak laten liggen en structureel onkruid verwijderen.

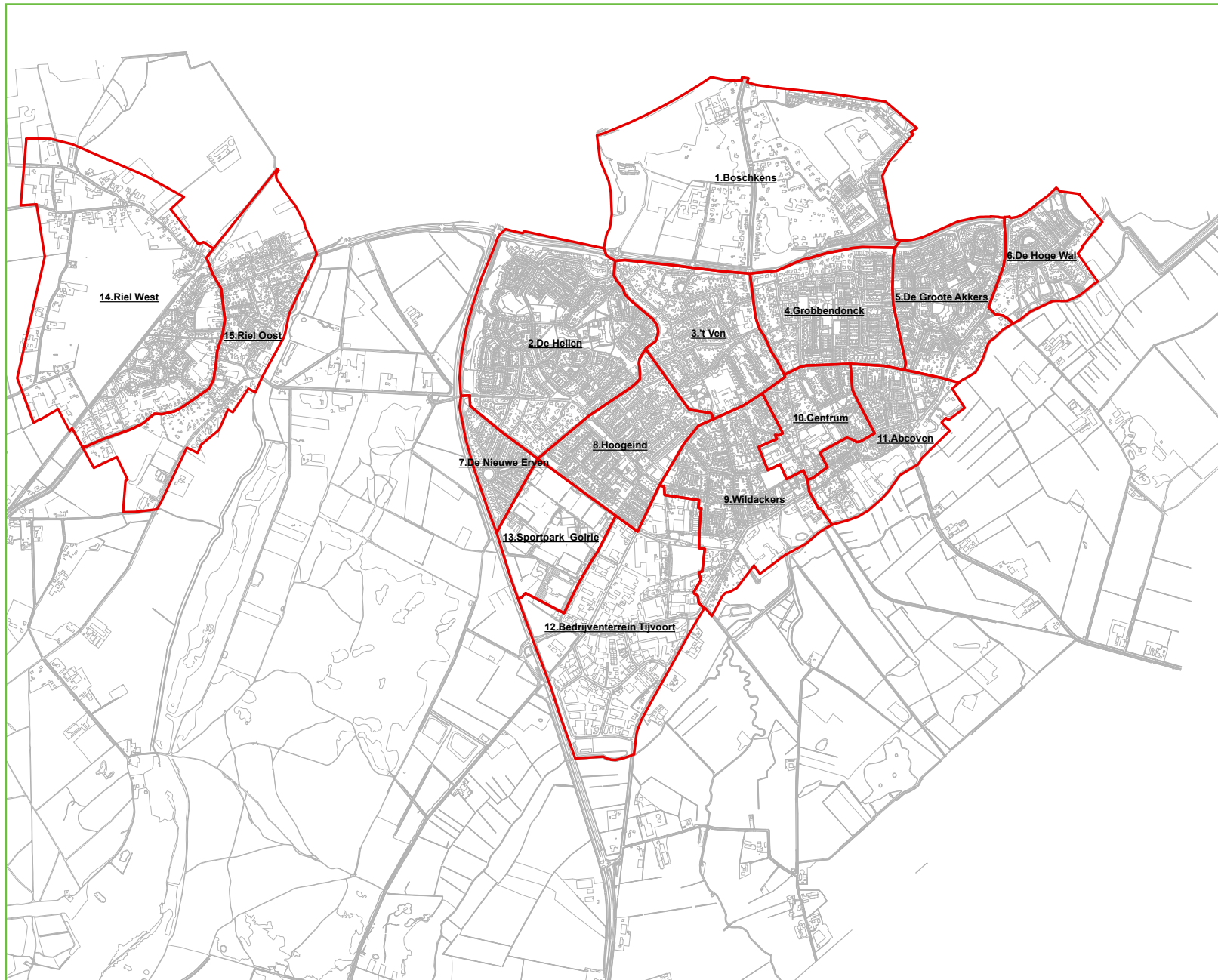

BTL

Advies

Bijlagen

Legenda

□ Wijkgrenzen

1. BIJLAGE 1

Groenstructuur per wijk

Hierna wordt de groenstructuur per wijk beschreven. Hierin staat kort de karakteristiek en stedenbouwkundige opbouw beschreven. Daarna worden kort de sterke en zwakke kanten van de huidige groenstructuur behandeld en in het streefbeeld staan de verbetervoorstellen. Deze verbetervoorstellen kunnen een toekomstig streefbeeld inhouden, maar ze kunnen ook concrete maatregelen inhouden.

De volgorde van de wijken van Goirle is van noordwestelijke richting naar zuidoostelijke richting.

Inhoudsopgave

1.1.	Boschkens	34
1.2.	De Hellen	36
1.3.	't Ven	38
1.4.	Grobbendonck	40
1.5.	De Groote Akkers	42
1.6.	De Hoge Wal	44
1.7.	De Nieuwe Erven	46
1.8.	Hoogeind	48
1.9.	Wildackers	50
1.10.	Centrum	52
1.11.	Abcoven	54
1.12.	Bedrijventerrein Tijvoort	56
1.13.	Sportpark goirle	58
1.14.	Riel - west	60
1.15.	Riel - oost	62

1.1. Boschkens

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.1. Boschkens

Wijkkarakteristiek:

- Tilburgseweg: Villa's gebouwd vanaf begin 20^e eeuw verscholen in het groen van tuinen en bossen. De weg is een belangrijke verkeersroute met ventwegen, maar met de allure van de statige bomenlaan.
- Jaren '00 -'10 wijk, Boschkens West nog niet voltooid.
- Bosgebied met villa's vormt het hart van de wijk en wordt omzoomd door een muur van woningen. Bosgebied is deels bestemd als Ecologische Hoofdstructuur (EHS).
- Ringvormige ontsluitingsstructuur waarlangs woonstraten en hoven liggen.
- Aan de buitenrand van de woningen heeft het groen een open landschappelijke en aan de binnenkant heeft het een bosrijke uitstraling. Langs de ontsluitingsring en de hoven heeft de beplanting een strakkere en nettere uitstraling.
- Ten noorden van de wijk ligt de Katsbogte, een waterloop die door de gemeente als ecologische verbinding is benoemd en ingericht.

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkten:

- Langs de Tilburgseweg is oude de laanbeplanting van zomereiken aanwezig, die op een aantal plekken verjongd is. De weg heeft een landschappelijke, natuurlijke uitstraling door de begeleidende laan en beukenhagen en de wisselende uitzichten op de aangrenzende villa's met landgoederen.
- De beukenhagen en rododendrons langs het eerste gedeelte van de Dr. Keyzerlaan zijn in het bestemmingsplan aangewezen als landschapselement en hebben een beschermde status.
- In het bosgebied zijn meerdere oude lanen aanwezig. Deze geven de wijk een historisch karakter.
- In Boschkens Oost is langs de ontsluitingsstructuur een continue markante bomenrij geplant om de herkenbaarheid van deze ring te vergroten.
- Voor de aanleg van Boschkens Oost zijn bosgebieden gekapt. Ter compensatie zijn nieuwe bosstroken aangeplant langs de Sporenring en de Bronstijd. Ook aan de buitenzijde van de Sporenring is een natuurzone aangelegd.
- Parkeren aan de binnenzijde van de ring is geheel ingepakt in groen.
- Veelal hebben de groengebieden een dubbelfunctie als ecologisch groen en als waterberging. Aan de westzijde zijn een aantal wadi's aangelegd in de groenstroken tussen de woningen.

Zwakten:

- Een groot deel van het bos wordt gevormd door particulier groen vooral langs de Tilburgseweg. Voor het behoud van samenhang en kwaliteit is de gemeente hier afhankelijk van particulieren.
- Het aangelegde compensatiebos ligt heel dicht tegen woningen, waardoor op termijn overlast is te verwachten van de groter wordende bomen. De natuurwaarden kunnen dan onder druk komen te staan.
- Boschkens West is nog maar voor een klein deel gerealiseerd. Groenstructuur is hierdoor nog niet aangelegd, waardoor gebied nog niet de gewenste kwaliteit heeft.

Streefbeeld:

- Behoud landschappelijke karakter van de Tilburgseweg door instandhouding huidige groenstructuur.
- Behoud en versterken (cultuur)historische boomstructuren en solitaire bomen, ook op particulieren gronden.
- Versterken ecologische waarden in ecologische verbinding en EHS-bos, maar ook in de bosgebieden daartussen
- Stimuleren passende groene erfafscheiding langs beeldbepalend particulier groen, bijvoorbeeld door eisen te stellen bij bouwplannen of een beplantingsrichtlijnen op te stellen hiervoor.
- In Boschkens Oost compensatiebos beheer goed afstemmen op enerzijds natuurwaarden en anderzijds op belevingswaarde van bewoners.

1.2. De Hellen

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.2. De Hellen

Wijkarakteristiek:

- Jaren '80 'bloemkoolwijk' en in zuiden villawijk in bosgebied.
- Organische patronen, hoofdweg slingerend door de wijk.
- Compacte buurtjes met woonervenstructuur. Veel groen aan achterkanten van woningen.
- Groot groengebied centraal in de wijk (de groene long) met hierin een cluster van voorzieningen.
- Het groen bestaat uit stevige beplantingsstroken rond grote grasvelden.

Sterkten/zwakten:

Sterkten

- De groenstructuur langs de hele Rillaersebaan is een belangrijke drager van de groene hoofdstructuur met belangrijke ecologische waarden en dient tevens ter afscherming van de wijken, die met de achterkanten tegen de Rillaersebaan liggen.
- De wijk is aan de westzijde omzoomd met een brede groene parkzone (zoompark) die een groene buffer vormt tussen de bebouwing en de Turnhoutseweg. Deze heeft ook ecologische waarden.
- Veelal zijn oude landschapselementen zoals houtwallen en boomgaarden opgenomen in het groen. Deze verhogen de cultuurhistorische en ecologische waarde.
- Het westelijk deel van de Hellen (ten westen van Acacialaan en Baronielaan) is de laatste 10 jaar opgeknapt. Hier zijn meer doorzichten in de parkzones.
- Centraal in de wijk ligt de groene long: een grote groene ruimte die van west naar oost door de wijk ligt en waarin ook verschillende oude landschapselementen zoals houtsingels en een boomgaard zijn opgenomen. Een groot deel van de groene long is recentelijk opgeknapt waardoor het een hoge ruimtelijke kwaliteit heeft. Dit gebied is een waardevol intensief gebruikt gebied met veel recreatieve functies.
- De Frankische driehoek is een van de cultuurhistorische driehoeken en vormt een fraai, groen plein met forse bomenrijen en oude boerderijen.
- In de zuidelijke villawijk zijn oude laanstructuren en oude bomen aanwezig die de wijk een historisch en groen karakter geven.

Zwakten

- In de gehele wijk zijn veel verschillende inheemse, vaak te grote bomen en veel bosplantsoen aangeplant, vaak in de directe woonomgeving. De beplanting is nu volgroeid. Dit veroorzaakt problemen bij bewoners ten aanzien van de beleving van het groen, de sociale veiligheid en overlast. Dit geldt ook voor de oude landschapselementen. In het westelijke deel van de wijk is dit aangepakt, maar in het oostelijke deel nog niet.
- Voor het behoud van de kwaliteit van het bos en groenbeeld in de villawijk is de gemeente afhankelijk van particulieren.

Streefbeeld:

- De kwaliteiten van de groenstructuur in het oostelijk deel van de wijk dat nog niet is opgeknapt behouden en versterken door de inrichting aan te passen op de functies en meer openheid te creëren (omvormen naar gras). Hierbij wordt gekeken naar de aanwezige flora en fauna en wordt altijd gehandeld volgens de flora en faunawet.
- Oude landschapselementen behouden en versterken.
- Te kleinschalig bosplantsoen/ natuurlijke struiken, niet zijnde landschapselementen, omvormen naar andere groenvormen die beter passen in een woonomgeving. Belangrijk hierbij is het beperken van de onderhoudskosten. Tevens letten op de sociale veiligheid.
- Te grote bomen of bomen van een ongeschikte soort (op termijn) vervangen voor een andere soort.
- Het zoompark behouden en de samenhang versterken. Belangrijk hierbij is dat dit groene gebied niet geïsoleerd raakt met de woonomgeving door ongewenste uitbreidingen.
- Versterken recreatieve functies in het Baronielaanpark en deels versterken ruimtelijke kwaliteit door te verbinden met het parkje ten oosten van Baronielaan.
- Versterken ruimtelijke kwaliteit oostelijk deel groene long langs de Elzengard.
- Het cultuurhistorische karakter op de Frankische driehoek behouden. Hierin wordt een waterelement aangelegd als waterafvoer tussen de Frankische driehoek naar het zoompark.
- De ontbrekende groenstructuur langs Peppelgaard aanvullen om continuïteit langs route te creëren.
- Stimuleren passende groene erfafscheiding langs beeldbepalend particulier groen.

1.3. 't Ven

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- Particulier waardevol groen
- Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ⋯ Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.3. 't Ven:

Wijkarakteristiek:

- Zuidoost: Jaren '50 / '60 wijk en noordwest: jaren '70-'80 wijk.
- Vrijstaande en geschakelde woningen.
- Regelmatig statenpatroon met verspreid enige groene pleintjes. Deze geven samen met de bomen in de straatprofielen en de ruime, vooral diepe tuinen een groen "tuindorpachtig" beeld aan de wijk.
- Veel particulier groen en weinig openbaar groen in de vorm van parkjes of plantsoenen.

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkten:

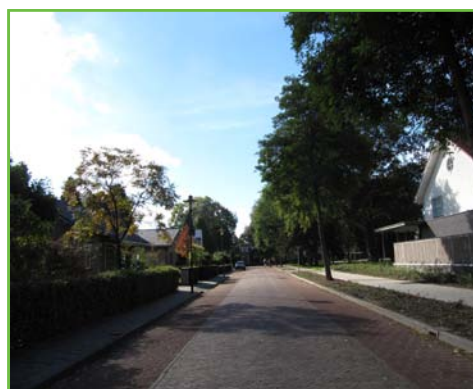
- De stevige groene beplanting langs de Rillaersebaan en de Kempenlaan vormen duidelijke coulissen voor de villabuurt
- De molen is een belangrijk oriëntatiepunt. Het Molenpark is de groene long van de wijk en wordt intensief gebruikt, vooral door mensen met kinderen.

Zwakten

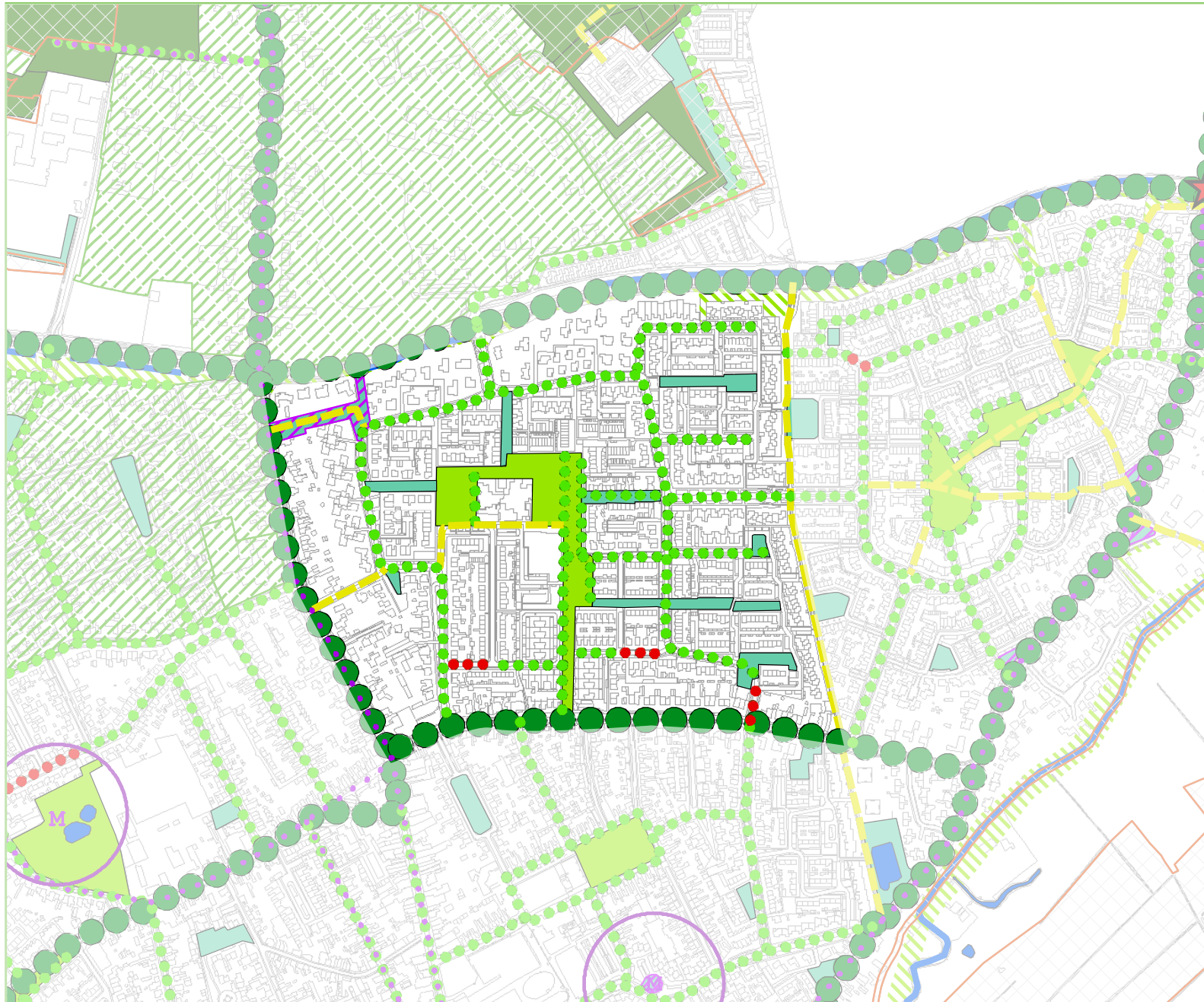
- In het zuid-oosten van 't Ven hebben de woonstraten een breed profiel, maar zijn niet overal bomen aanwezig. Dit resulteert in een stenig straatbeeld.
- Het molenpark heeft weinig samenhang met historische context van het naastgelegen heemerf.

Streefbeeld:

- Behoud van het particulier groen als primaire beelddrager.
- Waar mogelijk boomstructuren versterken.
- Aanvullen groenstructuur langs de Burg. Philipsenstraat.
- Het molenbiotoop is onlangs hersteld door windcorridors te creëren en de omgeving van de molen beter aan te laten sluiten op de molen. Het Molenpark wordt binnenkort gerevitaliseerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de bestaande molenbiotoop en wordt de samenhang met het heemerf vergroot en de recreatieve functie versterkt.

1.4. Grobbendonck

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ⋯ Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.4. Grobbendonck

Wijkarakteristiek:

- Jaren '70 wijk;
- Gesloten ringstructuur waaraan verschillende doodlopende woonhofjes zijn gelegen;
- Ruime opzet met een duidelijke blokverkaveling en veel openbaar groen; Woningen zijn met de voorkant op het openbaar groen georiënteerd;
- Centraal in de wijk ligt een wijkpark met wijkvoorzieningen (scholen en sporthal).

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkten:

- Het groen in de wijk is recentelijk heringericht en omgevormd. De wijk wordt nu gekenmerkt door ruime grasvakken en nette groene parkeer- en binnenhoven.
- De as van het wijkpark wordt gevormd door een volwassen lindelaan.
- De doorgaande ontsluitingsweg is herkenbaar door ruime groenstroken en bomen;
- Op de grens met de wijk De Grootte Akkers is een lange groene fietsverbinding aanwezig.

Zwakten:

- Op enkele plaatsen ontbreekt de groenstructuur deels.

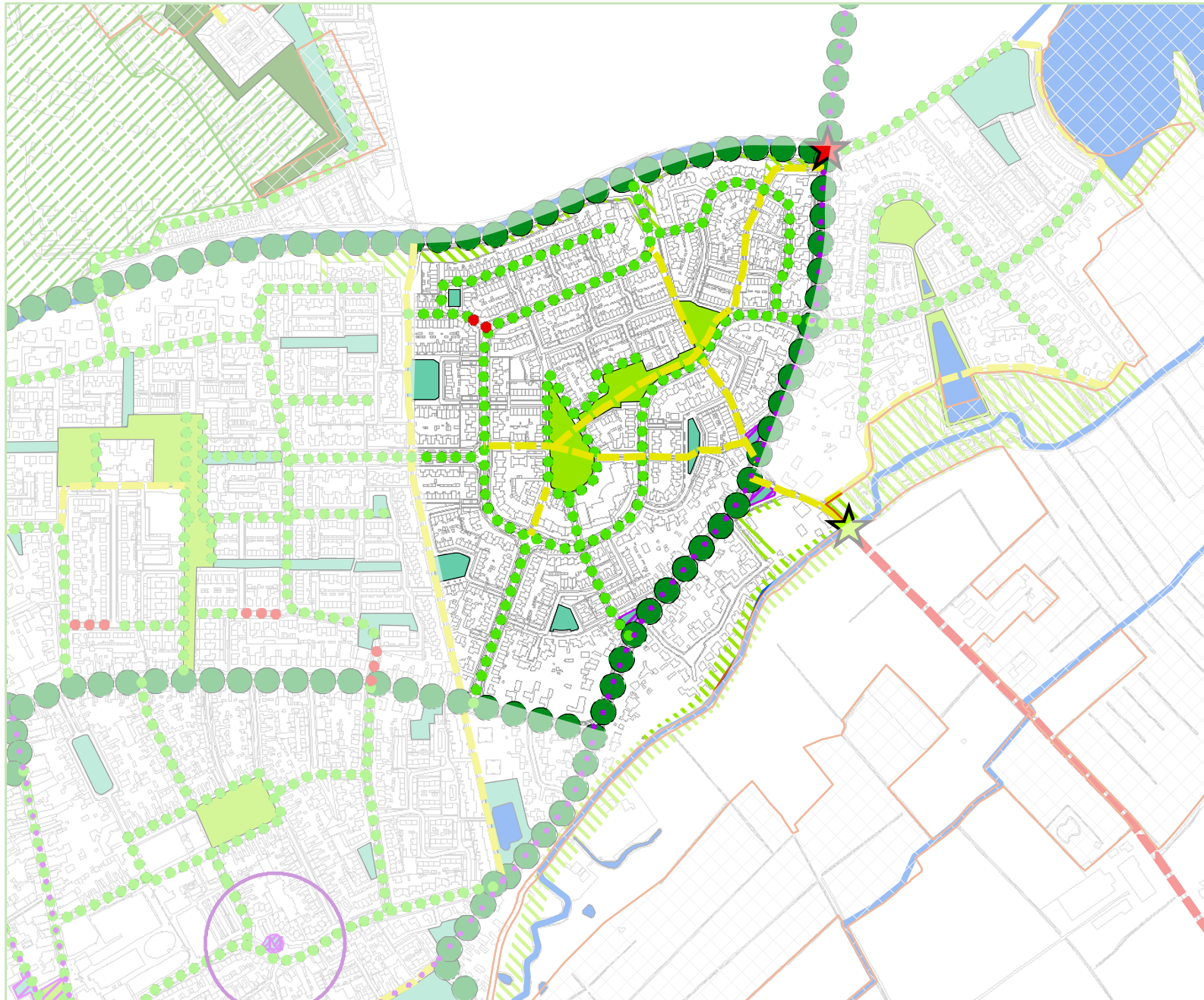
Streefbeeld:

- Duurzaam instandhouden of verbeteren van de strakke groenstructuur langs de doorgaande ontsluitingsroute en het centrale wijkpark en andere groenstructuren in de wijk.

1.5. De Groote Akkers

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ⋯ Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.5. De Grote Akkers

Wijkarakteristiek:

- Jaren '90 wijk.
- Grote bebouwingsdichtheid, met relatief veel ruimte voor openbaar groen
- Langs gebiedsontsluitingsweg Guido Gezellelaan liggen verschillende woonstraatjes en buurtjes.

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkte

- De Guido Gezellelaan is als ontsluitingsweg herkenbaar door de doorgaande laanbeplanting;
- Centraal in de wijk ligt een wijkpark als groene as. Dit versterkt hierdoor de ruimtelijke opbouw van de wijk. Hieraan zijn meerdere functies toegekend.
- Woonstraten met kleine plantsoenen en speelvoorzieningen;

Zwakte

- Veel gebruik van groenvormen zonder functioneel doel (bv. hagen zonder scheidende functie).
- In deze wijk is een overmaat aan bomen waardoor de herkenbaarheid van de ontsluitingsstructuur vervaagd is.

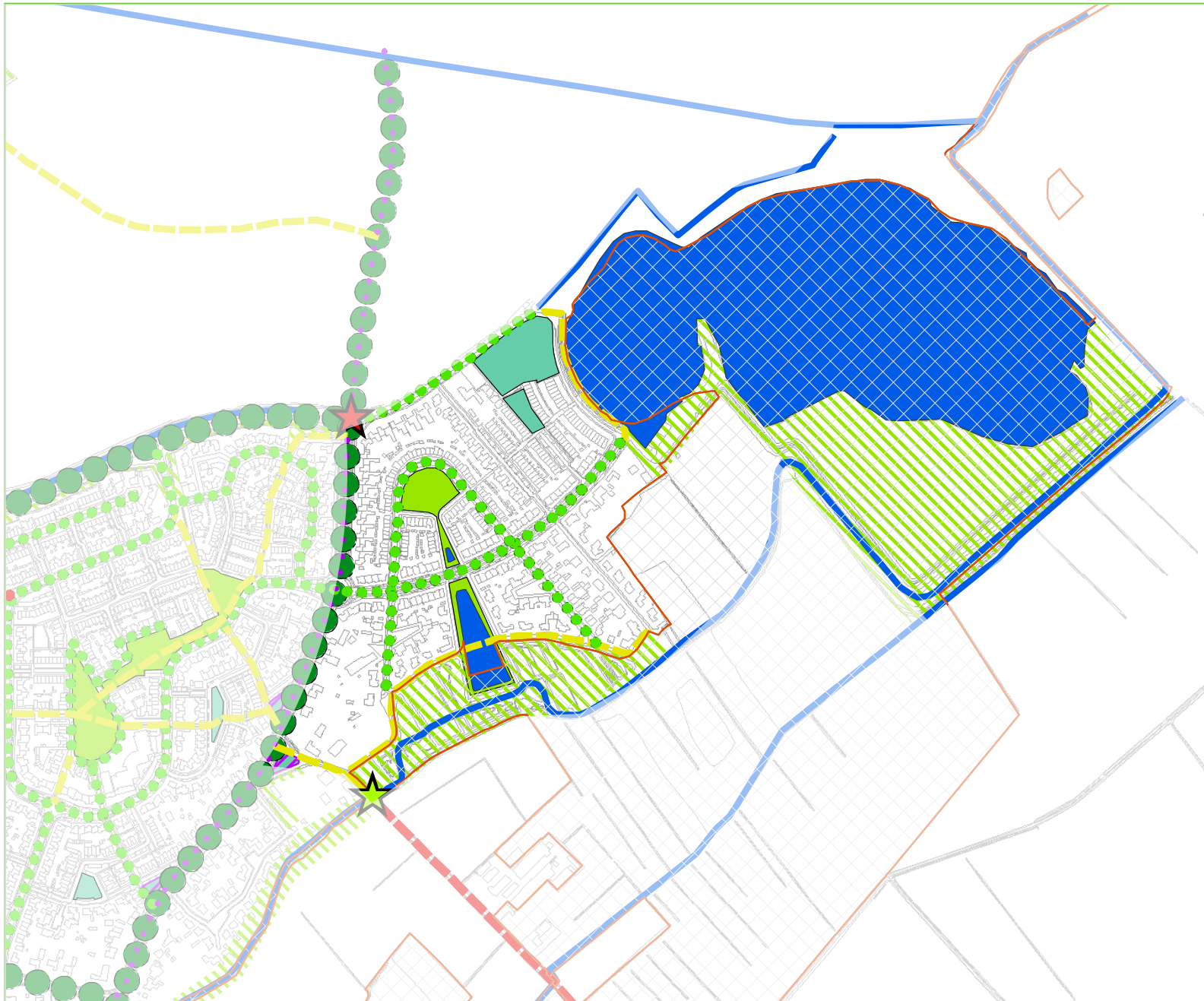
Streefbeeld:

- Groenstructuur langs Guido Gezellelaan, andere erftoegangswegen en het wijkpark handhaven en versterken waar nodig. Boomstructuren langs andere straten op termijn omvormen zodat herkenbaarheid en hiërarchie ontsluitingsstructuur versterkt wordt. Hierbij wordt gekeken naar de aanwezige flora en fauna en wordt altijd gehandeld volgens de flora en faunawet.
- Toepassen van meer consequent en efficiënt gebruik van beplanting. Hagen zonder duidelijke functie verwijderen.

1.6. De Hoge Wal

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯⋯⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ⋯⋯⋯ Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.6. De Hoge Wal

Wijkarakteristiek:

- Jaren '00 wijk
- Sterke relatie met landschap doordat het buiten de hoofdontsluitingswegen ligt en de groenstructuur open en naar het landschap toe is gericht.
- Wijk bestaat uit lange lijnen met ieder eigen uitstraling.
- Vrijwel geen kleinschalig openbaar groen;

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkte

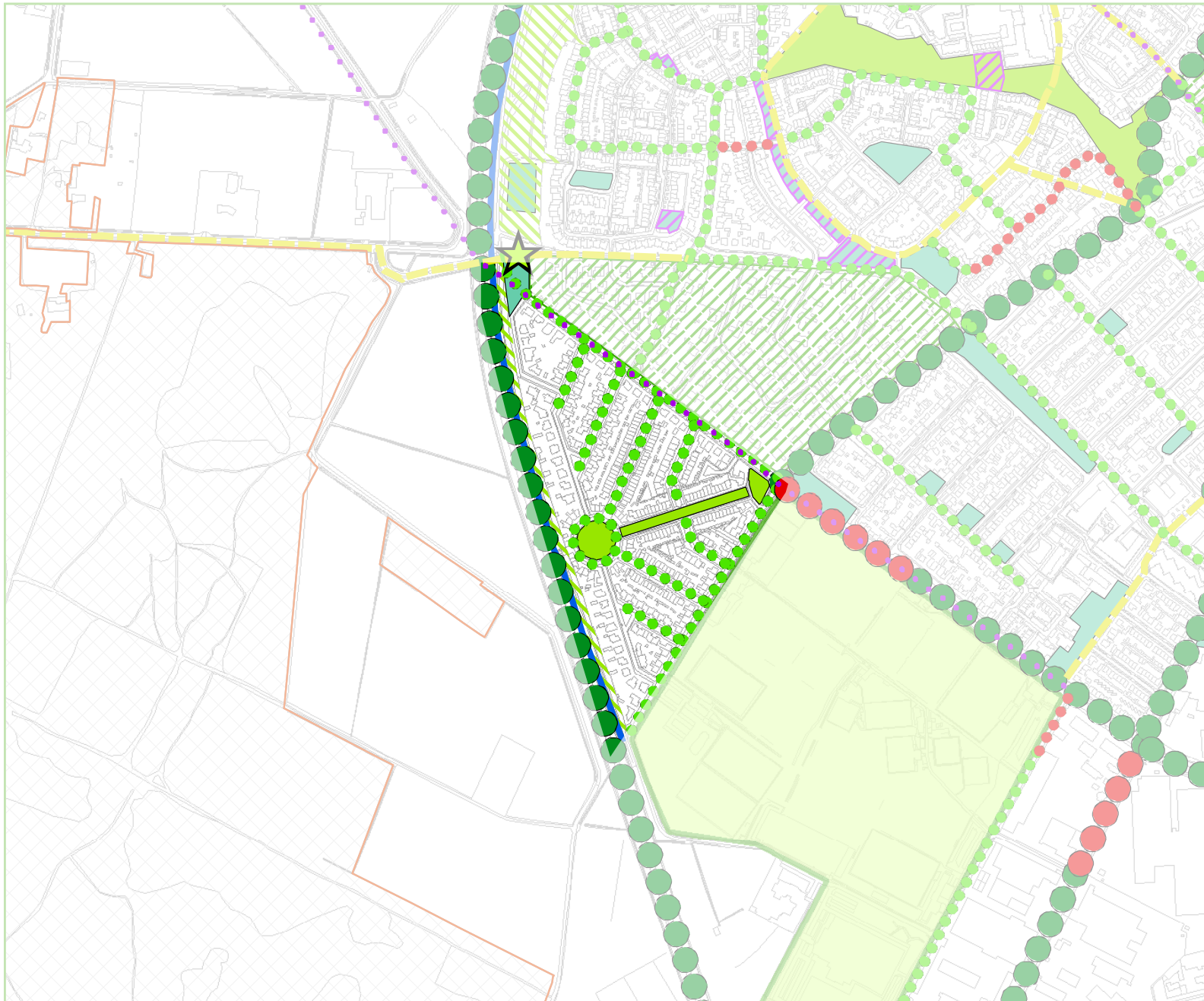
- De Hoge Wal en De Volmolen zijn voorzien van een krachtige herkenbare groenstructuur.
- Het centrale wijkpark Wagenvoort vormt als een groen-blauwe wig in de wijk met zicht op het beekdal van de Nieuwe Leij.
- De zuidrand grenst aan een natuurgebied langs de Nieuwe Leij en vormt een groene dorpsrand. Hier is de beek beleefbaar door wandelpaden.
- De Oostplas en de Hoogt vormt de noordoostelijke begrenzing van de wijk met weidse uitzichten.

Streefbeeld:

- De grootste zorg moet uitgaan naar de instandhouding van de integratie van watervoorzieningen en natuurwaarde in deze wijk. Het stimuleren van de natuurontwikkeling in combinatie met het verkrijgen van een verzorgd beeld ten behoeve van de acceptatie is erg belangrijk.
- De natuurzone aan de zuidzijde is aangelegd ter compensatie van de nieuwbouw. Deze strook sluit aan op het kenmerkende coulisselandschap van een beekdal. Deze zone zal onderhoudsvriendelijker ingericht gaan worden. Dit gebied is dient tevens als uitloopgebied voor bewoners
- Rond de Oostplas is ruimte voor extensive recreatie. Ook wordt gestreefd de natuurwaarden te verbeteren.

1.7. De Nieuwe Erven

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- Particulier waardevol groen
- Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.7. De Nieuwe Erven

Wijkarakteristiek:

- Jaren '90 –'00 wijk
- Strakke ruimtelijke opzet van bebouwingspatroon.
- Het centrale punt bestaat uit een rond plein met een groene centrale as. De straten komen hier als radialen op uit. Als beëindiging is een kunstwerk in de geluidswal aangebracht.
- De knooppunten van straten met verschillende richtingen vormen op sommige plaatsen driehoekige pleintjes met verschillende gebruiksmogelijkheden zoals parkeren en spelen.

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkten:

- Wijk is goed ingepast getuigende de geluidwerende voorzieningen.
- Duidelijke opzet wijk door continuïteit in groenstructuur en zichtlijnen.

Zwakten:

- Bij de wijk De Nieuwe Erven is de steile geluidswal een groot probleem voor het onderhoud.
- Beplanting Spoorbaan sluit niet aan op de rest van de Spoorbaan en Parallelweg.
- Veel beplanting bestaat uit bomen in verharding. Dit geeft een stenig straatbeeld en verzwakt de bomen.

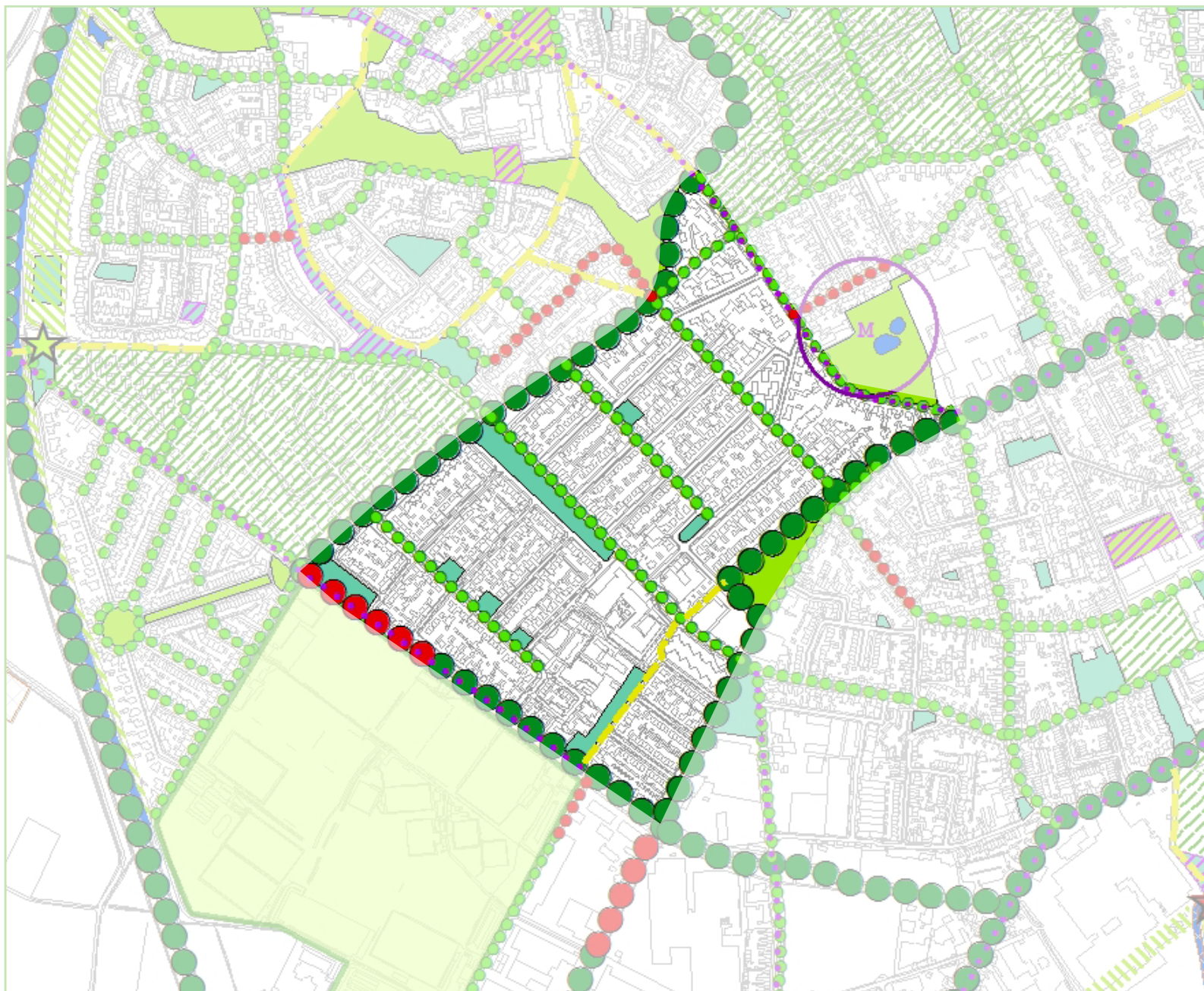
Streefbeeld:

- Instandhouden bestaande groenstructuur. Het behouden van de openheid en de verschillende functies van de middenas is van groot belang.
- Continuïteit versterken langs de Spoorbaan door beplanting af te stemmen op de beplanting van het overige deel van de Spoorbaan en Parallelweg.
- Voor het onderhoud op de geluidswal een structurele oplossing zoeken.
- Op termijn plantvak vergroten van bomen in verharding en aanvullen met onderbeplanting.

1.8. Hoogeind

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- ⋯ Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ⋯ Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.8. Hoogeind

Wijkarakteristiek

- Jaren '60 wijk en noordelijk deel jaren '70.
- Rechthoekige verkaveling met ruime straatprofielen. Eenheid in straatbeeld per straat. In noordelijk deel bungalows met grote tuinen.
- Het groen in het plangebied heeft hoofdzakelijk een lineaire structuur en is gekoppeld aan (langzaam)verkeersroutes. In het noordelijke deel is geen groenstructuur aanwezig. Het groen in de tuinen bepaalt de groene sfeer in de straat.

Sterkte/zwakte analyse

Sterkten:

- Een aantal straten zijn voorzien van een forse boomstructuur dat zorgt voor een groen straatbeeld.
- Het wijkpark wordt gevormd door het Van Hogendorpplein. Dit is een markant oriëntatiepunt door zijn lange driehoekige vorm, schaal en ligging. Het is voorzien van een forse boomstructuur. Deze boomstructuur is belangrijk voor het afschermen van de achterliggende opgaande bebouwing af.
- In het noordelijk deel zijn grote vrijstaande woningen met groene tuinen beeldbepalend.

Zwakten:

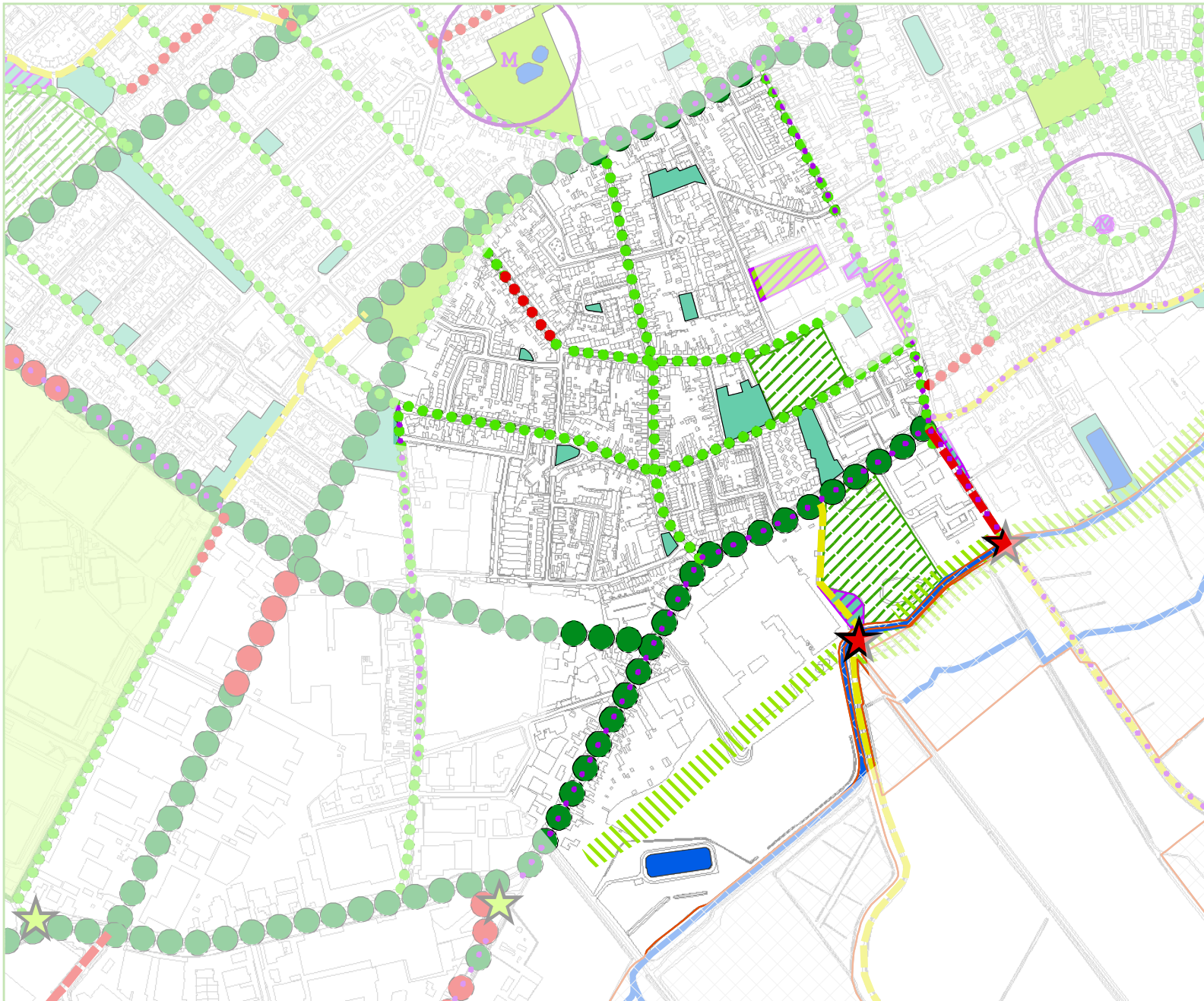
- De wijk Hoogeind heeft weinig openbaar groen en heeft een stenig karakter.
- Functies en maat van de groenvoorzieningen variëren sterk. Binnen de woonbuurten is het groen over het algemeen beperkt van omvang. Op meerdere hoeken liggen speelplekken.
- Veel woonstraten met breed profiel, maar met weinig bomen.

Streefbeeld

- Zorgen voor het particulier groen in het noordelijk deel als beelddrager.
- Het moderniseren van verouderd openbaar groen.
- Bij reconstructies aanbrengen van passende bomen in de straat en kijken naar kansen voor combineren groenstructuur met parkeerruimte.

1.9. Wildackers

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- M Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ⋯ Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.9. Wildackers

Wijkarakteristiek:

- Jaren '50 wijk.
- Veel noord-zuid gerichte straten en enkele dwarsstraten, met kleinschalige vooroorlogse woonbebouwing.
- Smalle stenige straten (soms met bomen), strakke rooilijnen en eenheid in bebouwing (sobere architectuur).
- Particulier groen, wijk- en buurtparken geven groen karakter aan de wijk.

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkten:

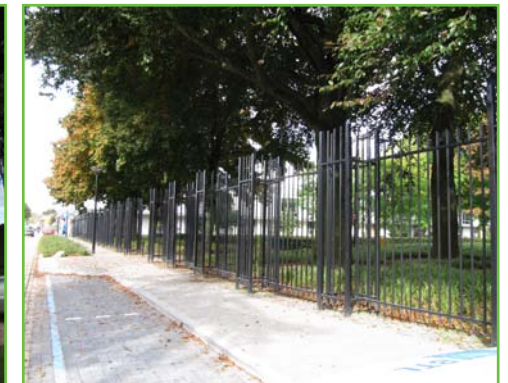
- In het noordelijk deel is veel particulier groen aanwezig waardoor het groenbeeld versterkt wordt.
- Het groen rondom het klooster en de begraafplaats is bepalend voor de historische sfeer in de wijk.
- In het zuidelijk deel zijn ook veel groenstructuren aanwezig rondom het zwembad, laanstructuur Bergstraat en Parallelweg.
- Langs de zuidrand wordt een groene dorpsrand gevormd door het dal van de Leij.

Zwakten:

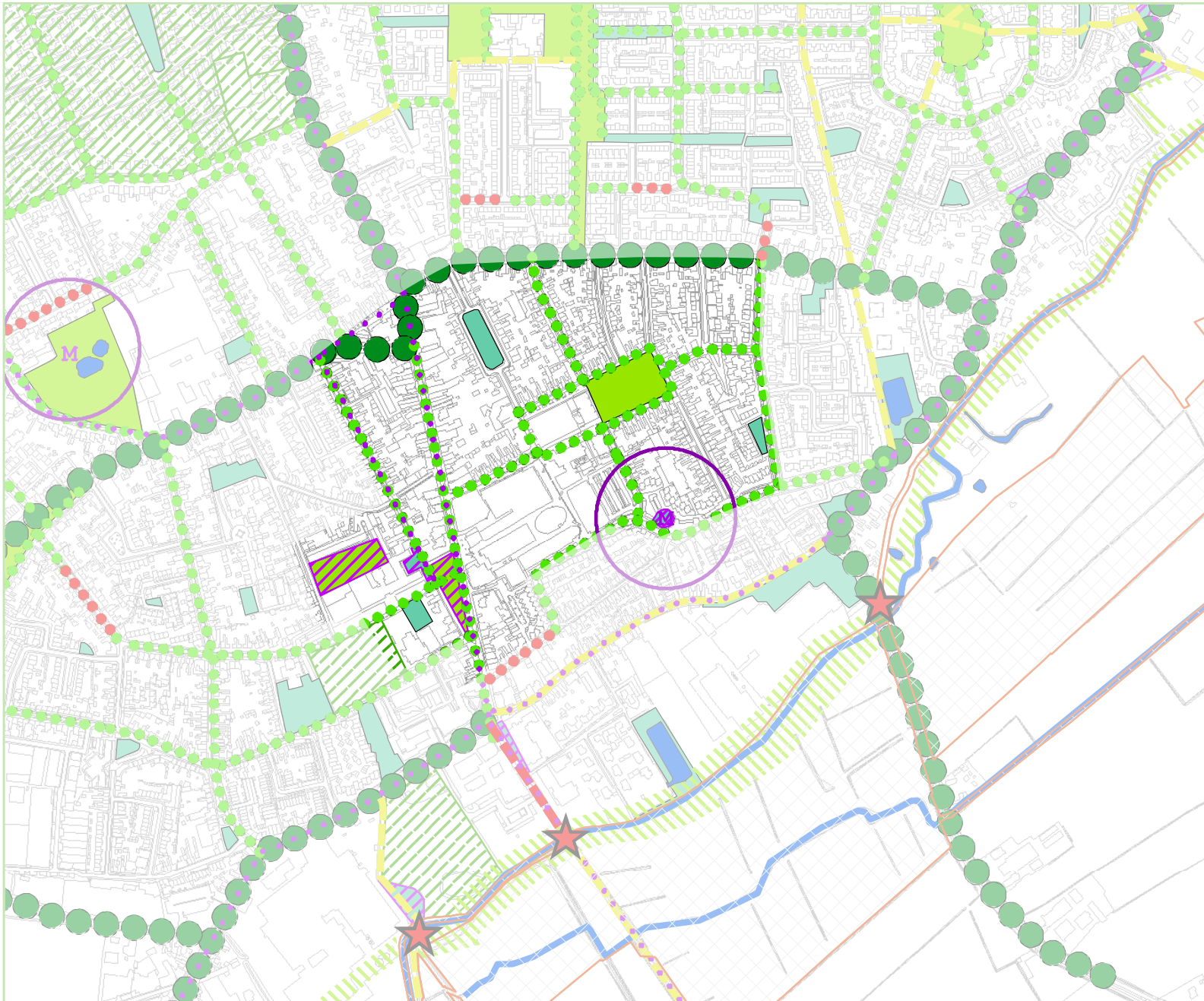
- De ruimte voor groen in de straat is niet altijd benut. Bomen hebben te weinig ruimte en hierom ook veel gekandelaberde bomen aanwezig.
- In het westelijke deel is weinig buurtgroen aanwezig.

Streefbeeld:

- Versterken groen karakter van de wijk door groenstructuur aan te vullen waar mogelijk, zoals langs de Weth. Van Besouwstraat, Weth. De Brouwerstraat en Eeckelbosstraat.
- Het aanwezige en het nieuwe groen beter integreren in de wijk. Waar bomen zichtbaar te weinig ruimte hebben om zich optimaal te ontwikkelen, ze vervangen door een kleinere soort. Bij gekandelaberde bomen bekijken welke kwaliteit ze hebben.
- T. van Diessenstraat: gekandelaberde bomen handhaven om groene uitstraling te behouden. Bij nieuwe ontwikkelingen of herinrichting opnieuw overwegen of deze bomen gehandhaafd kunnen blijven.
- Behoud en versterken van beeldbepalende bomen in Zandschelstraat.

1.10. Centrum

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ⋯ Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.10. Centrum

Wijkarakteristiek:

- Lintbebouwing van voor 1950
- Smalle straten met arbeiderswoningen met waar mogelijk karakteristieke leibomen.
- Tilburgseweg met oude eikenlaan en villa's met grote groene tuinen met beeldbepalende bomen.
- Eigentijds winkelcentrum met modern ingerichte pleinen en nieuwe bomen.

Sterkte/zwakte analyse:

Zwakten:

- Bijzondere historische straatbeelden met groene accenten zoals hagen, leibomen.
- Beeldbepalende oude bomenlanen en solitaires.
- Beeldbepalend groen bij het klooster en de begraafplaats en in particuliere tuinen.

Zwakten:

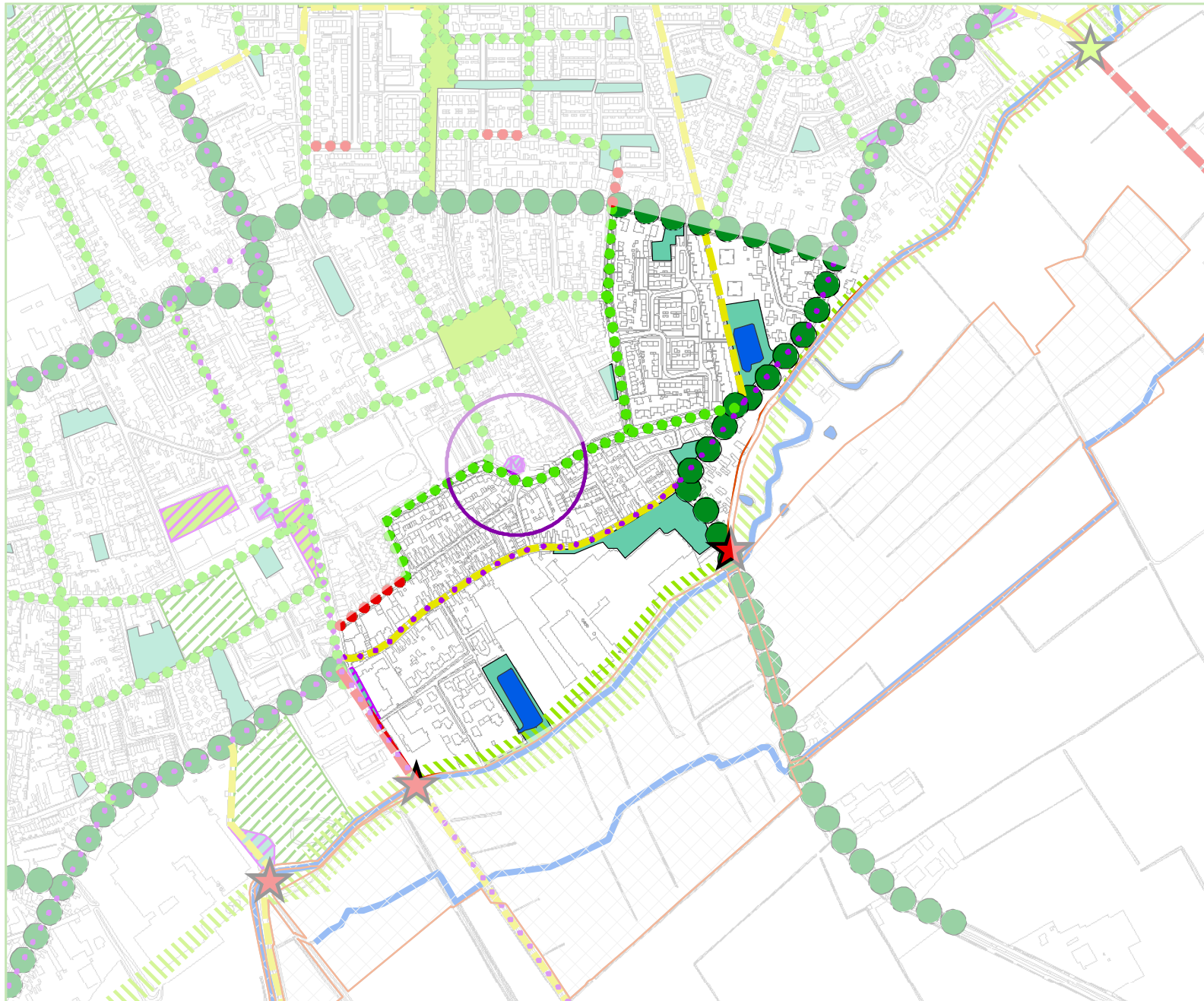
- De Molenstraat, zeker ten westen van de molen, heeft als hoofdonthutingsweg weinig allure.

Streefbeeld:

- In de Molenstraat meer eenheid door groenstructuur op ontbrekende stuk aan te vullen en te verbeteren.
- De molenbiotoop dient behouden en versterkt te worden. Bomen zijn vervangen door lage soorten of gekandelaberd in verband met windrecht en de belt is geaccentueerd met een haag om het landschappelijke karakter te versterken en de geparkeerde auto's aan het zicht te onttrekken.
- Kerkstraat: het groene karakter van de straat behouden en waar mogelijk op termijn versterken.

1.11. Abcoven

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ⋯ Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.11. Abcoven

Wijkkarakteristiek:

- Deels jaren '50 (rondom Oranjeplein) en deels jaren '70 wijk, oostelijk daarvan.
- Prinsessenstraten rondom Oranjeplein hebben rechthoekige verkaveling met weinig openbaar groen.
- Jaren '70 wijk is ruim opgezet met blokverkaveling en veel openbaar groen.

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkten :

- Het Oranjeplein is recentelijk deels bebouwd en deels als parkeerplein ingericht. Achter de bebouwing ligt een ruim opgezet speelpark. Rondom plein is krachtige boomstructuur aanwezig.
- In het oostelijk deel van de wijk zijn veel woonhofjes plantsoenen aanwezig, die recentelijk zijn omgevormd naar gras, waardoor een rustig en ruimtelijk beeld ontstaat.
- De Abcovenseweg en Aabeekstraat hebben een mooie groenstructuur met grote bomen.
- Bij de oudste boerderijen is historisch groen aanwezig wat de wijk identiteit geeft.
- Langs de zuidrand wordt een groene dorpsrand gevormd door het dal van de Leij.

Zwakten:

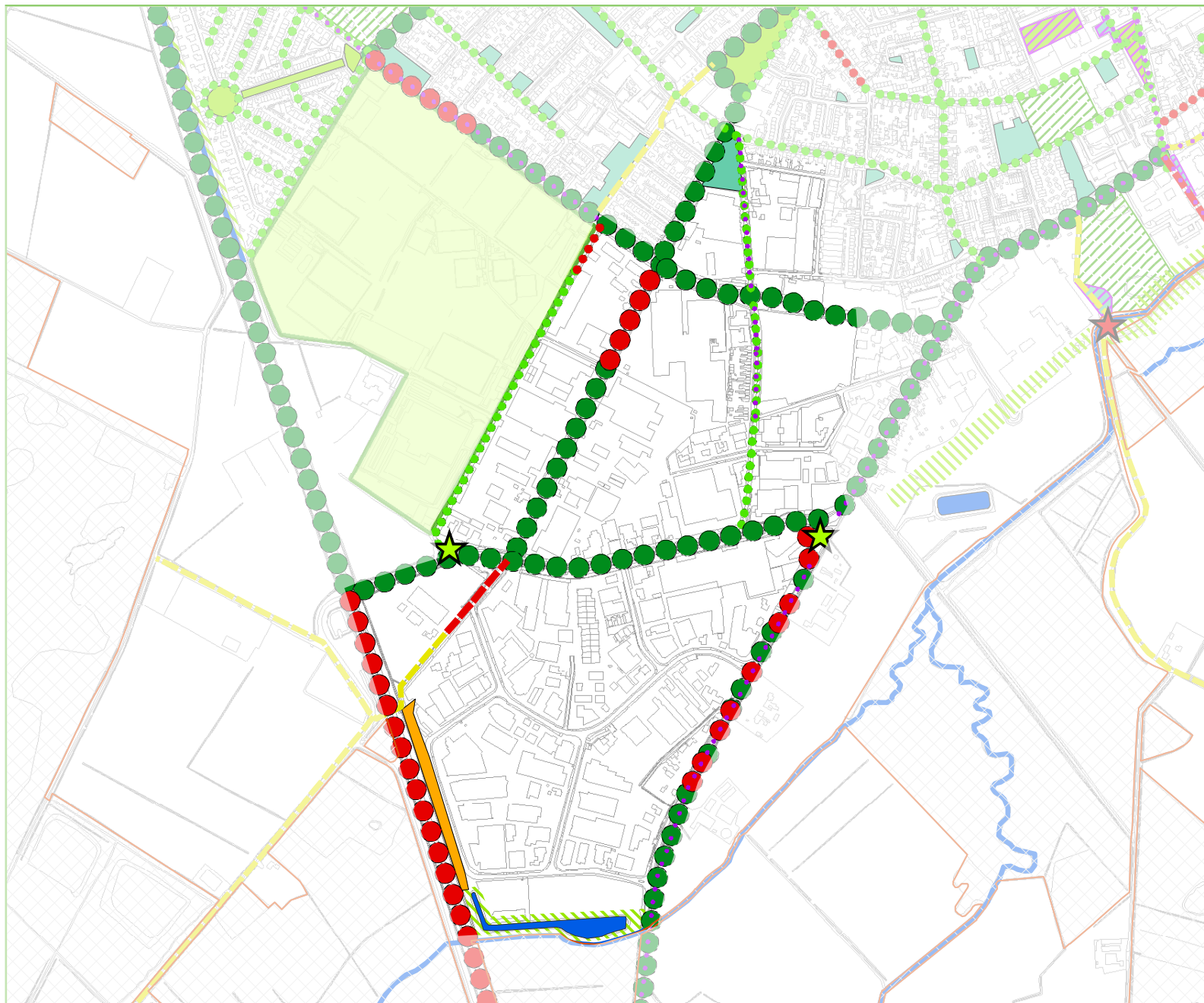
- Prinsessenstraten hebben smal profiel met volwassen bomen in verharding.
- Bergingsvijver ligt sterk aan achterkant woningen en geeft omgeving geen kwaliteit.

Streefbeeld:

- Prinsessenstraten: Op termijn vervangen bomen in verharding door kleinere bomen in plantvak.
- Bergingsvijver meer zichtbaar maken vanaf de Abcovenseweg.
- Versterken groenstructuur van recreatieve verbinding Kerklaantje met de groene dorpsrand.

1.12. Bedrijventerrein Tijvoort

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ⋯ Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.12. Bedrijventerrein Tijvoort

Wijkarakteristiek:

- Ruim opgezet bedrijventerrein aan de zuidkant van Goirle.
- Langs de Tijvoortsebaan is recentelijk het plan van "Hei tot Leij" uitgevoerd, dat de relatie van de Regte Heide tot de Nieuwe Leij tot uitdrukking brengt.

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkten:

- Tijvoortsebaan met twee markante landschappelijke entrees en groenstructuur met begeleiding van hagen
- Natuurlijke rotsblokken zijn als verkeersgeleiders aangebracht.
- Langs de andere wegen zijn brede grasbermen zodat straten minder stenig karakter hebben.
- Op enkele plaatsen zijn oude boomstructuren aanwezig, zoals langs de Zandschelstraat, Besterdstraat en Nieuwkerksedijk.

Zwakten:

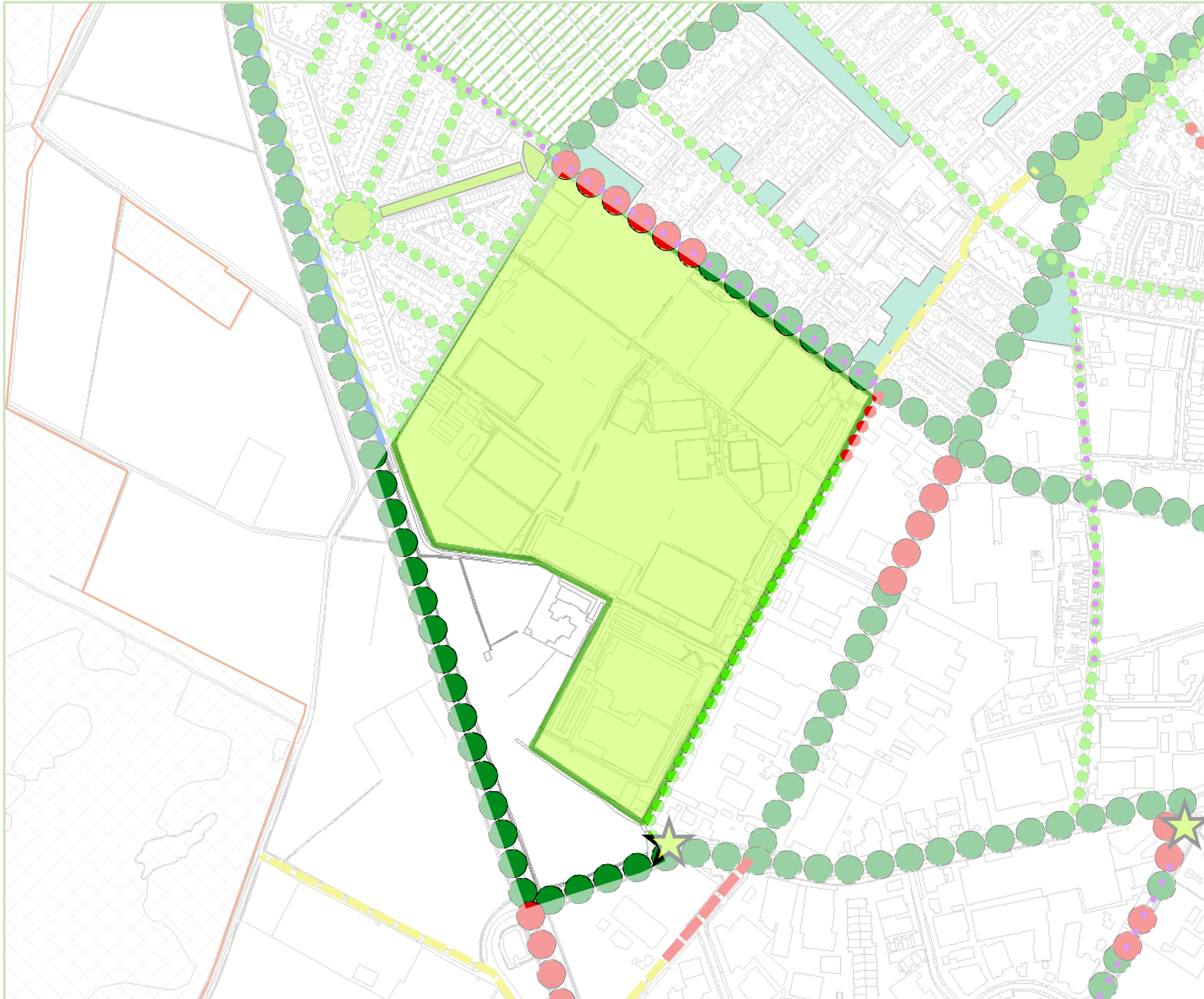
- Op enkele plekken worden de bermen door de ondernemers beplant met siergroen dat zij mooi vinden of worden de bermen gebruikt als parkeerplaatsen. Dit zijn aantastingen van het kwaliteitsbeeld.
- De Turnhoutsebaan en de Poppelseweg zijn twee gebiedsontsluitingswegen waarlangs een continue groenstructuur ontbreekt in dit gebied.
- Door ontbreken groen tussen de Turnhoutsebaan en de Edisonstraat liggen de locaties kaal in een stenige omgeving en is geen samenhangend groen beeld aanwezig.

Streefbeeld:

- Ten behoeve van rust, eenheid en representatie het beeld van de grasbermen consequent doorvoeren in het gehele bedrijventerrein.
- De groenstructuur van de Zandschelstraat in het noordelijk deel aanvullen voor meer continuïteit.
- In samenspraak met bedrijven en in overeenstemming met toekomstige herinrichting van de Turnhoutseweg de zichtlocaties aankleden met een groene open structuur, zodat deze bedrijven zich goed kunnen presenteren naar de Turnhoutsebaan toe. Hierbij dienen de bedrijven goed zichtbaar te blijven vanaf de Turnhoutsebaan. Bv door bomenrij met slanke boomkroon langs de weg of een haagstructuur.

1.13. Sportpark goirle

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯⋯⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ⋯⋯⋯ Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.13. Sportpark Goirle

Wijkarakteristiek:

- Grootschalig sportpark aan de zuidwestrand van Goirle.
- Begrensd door Turnhoutsebaan.
- Zicht op het sportpark vanuit de Turnhoutseweg.

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkte

- Het sportpark heeft aan de kant van de Turnhoutsebaan een bosplantsoenstrook waardoor het een groene dorpsrand vormt.
- Het sportpark is aan de kant van de wijk de Nieuwe Erven deels groen ingepast door een bosplantsoenstrook rondom de parkeerplaats.
- Aan de oostzijde mooi begrensd door bosstroken en een groenstructuur langs de Wim Rötherlaan.
- Het sportpark heeft een groen karakter doordat er landschappelijke elementen en bomen aanwezig zijn op en tussen de sportvelden.
- Het sportpark vormt voor de wijk de Nieuwe Erven een uitloopgebied.

Zwakte

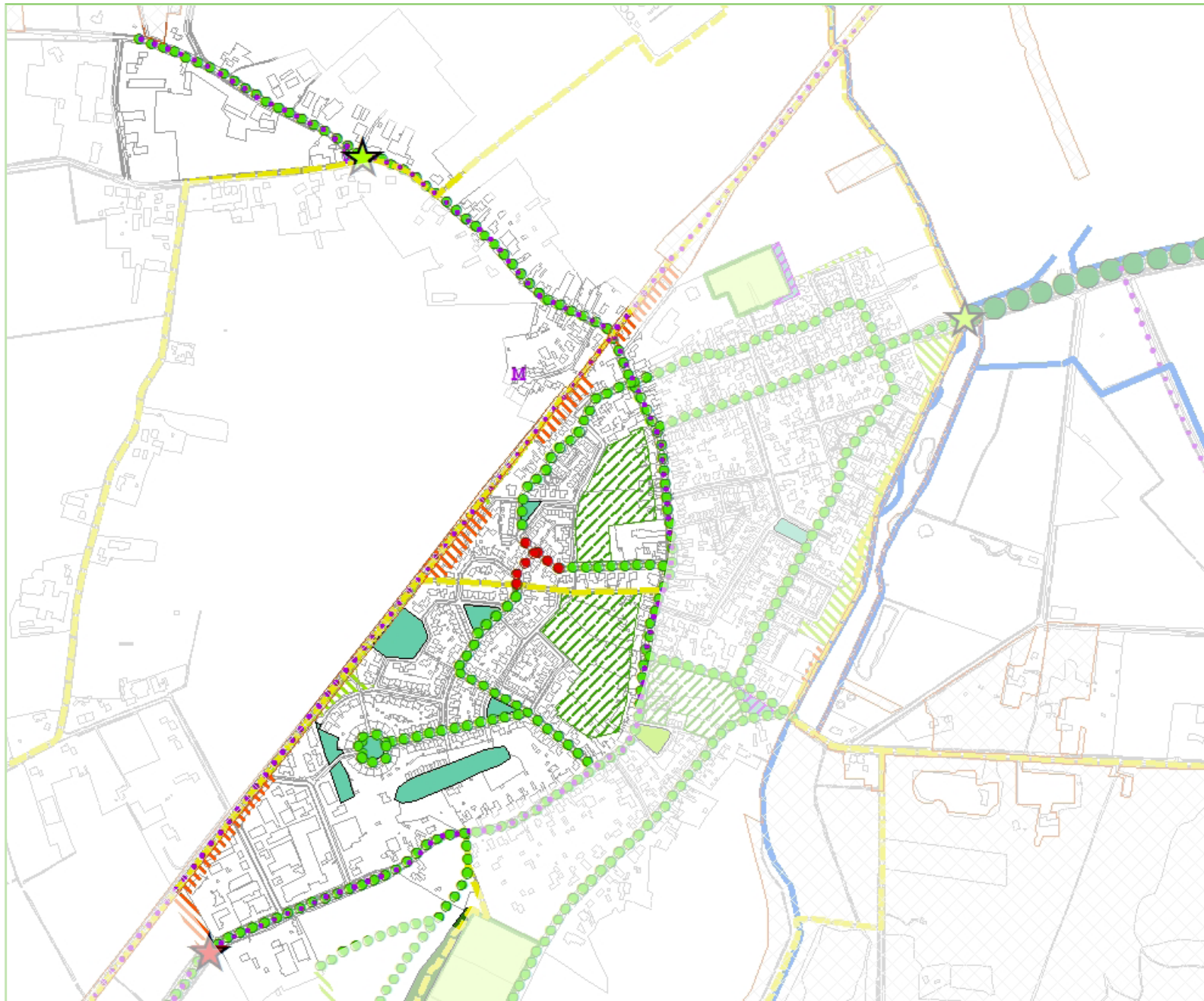
- De laanbeplanting langs de Spoorlaan (een oude spoorbaan) is onderbroken.
- De entrees van de afzonderlijke sportverenigingen zoals langs de Wim Rötherlaan zijn niet representatief en uitnodigend.
- De beplanting langs de Wim Rötherlaan ontbreekt deels.

Streefbeeld:

- Het sportpark is zo specifiek dat het niet onder de noemer van openbaar groen kan worden beoordeeld. Groennormen als kwaliteit, afscherming en representatie zijn hier leidend. Belangrijk is wel om voor groenvormen die buitensporig duur in onderhoud zijn goedkopere alternatieven te zoeken.
- Laanbeplanting van Spoorlaan aanvullen, zodat continuïteit langs deze historische lijn ontstaat.
- Groenstructuur langs de Schietberg versterken zodat de grens met wijk de Nieuwe Erven groener wordt.
- De beplanting langs de Willem Rötherlaan aanvullen en anderzijds representatieve en herkenbare entrees van de verschillende sportclubs worden gerealiseerd.
- Hekwerken, reclame-uitingen en gecultiveerde beplanting (bolboompjes, coniferen) zoveel mogelijk beperken tot de sportvelden zelf om de kwaliteit van het landschappelijke beeld te behouden.

1.14. Riel - west

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- M Molen
- Molenbiotop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯⋯⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- ▨ Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- ▨ Particulier waardevol groen
- ▨ Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.14 Riel - west

Riel bestaat uit één wijk, maar is voor de leesbaarheid in twee delen gesplitst. De grens wordt gevormd door het oude dorpslint Kerkstraat-Dorpsstraat-Zandeind.

Wijkarakteristiek:

- Bebouwd gebied ten westen van de het oude dorpslint Kerkstraat-Dorpsstraat-Zandeind.
- Van noord naar zuid achtereenvolgens: jaren '80- '90(noordelijk) met woonervenstructuur, jaren '90-'10 (Vier Kwartieren) met strakkere structuren, en het bedrijventerrein.
- Ten oosten begrensd door het Belslijntje, een oude spoorlijn, die nu is ingericht als recreatief fietspad met ecologische verbindingzone (onderdeel van de EHS).
- Vanuit het oude dorpslint Kerkstraat-Dorpsstraat-Zandeind zijn er doorkijkjes op groene open kamers in de diepe achtertuinen.

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkten

- De wijk grenst aan de oostkant aan de diepe achtertuinen van de woningen in de Dorpsstraat en de Kerkstraat. Deze vormen een groene wand voor de wijk en voor het oude dorpslint vormt het waardevolle doorkijkjes naar de "open kamers" daarachter.
- De wijk heeft door het vele openbaar groen een groene uitstraling. Er zijn veel plantsoenen en kleine speelplekjes aanwezig.
- Vanuit de wijk zijn zichtlijnen en paden naar het Belslijntje en het oude dorpslint waardoor het een goede verbinding heeft met het dorp.

Zwakten:

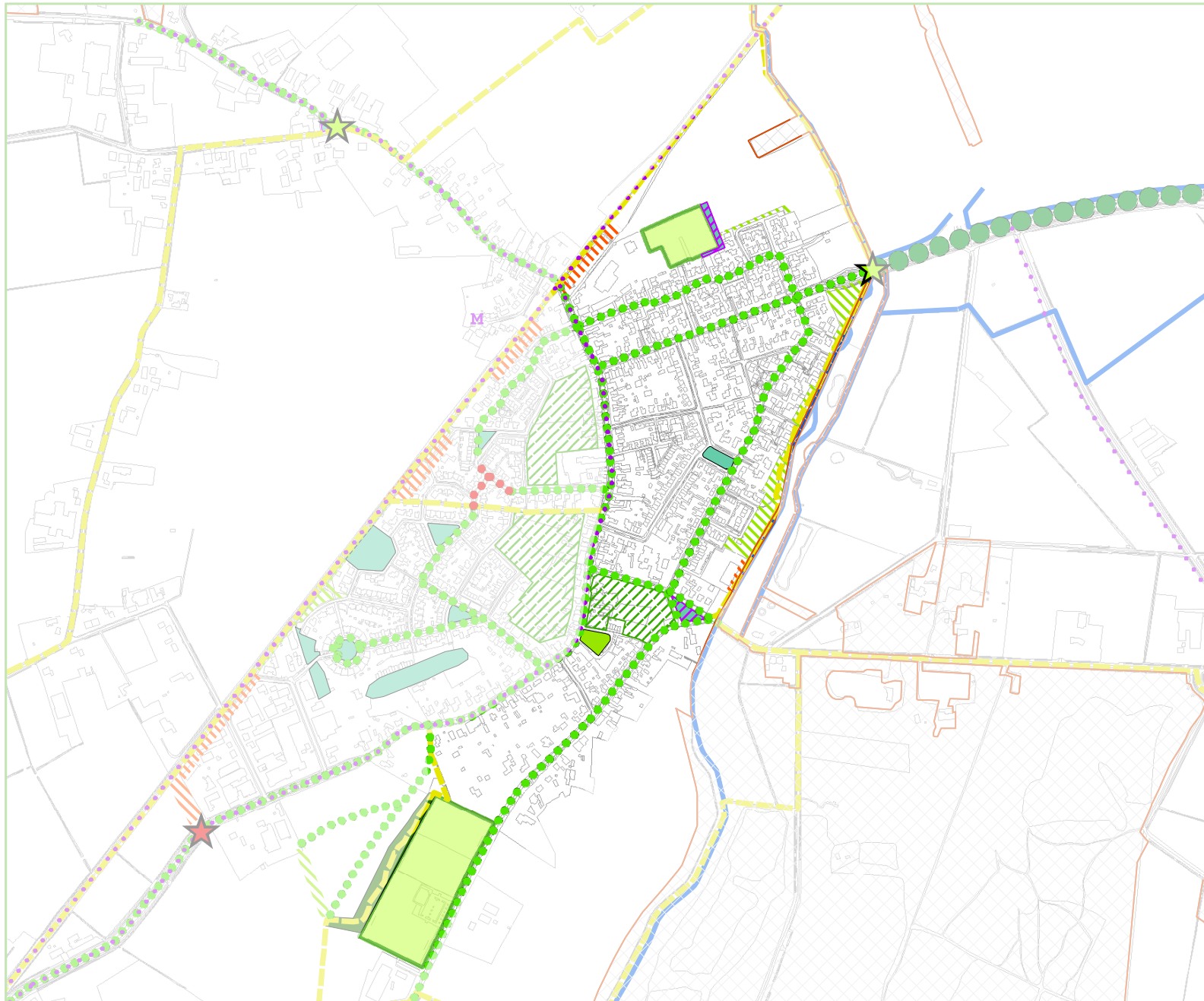
- In het noordelijk deel van de wijk is er geen continuïteit in de groenstructuur langs de verbindende routes in de wijk.
- Bedrijventerrein Riel vormt een harde grens naar het buitengebied doordat de aanwezige bomen hier niet voldoende zijn om het gehele bedrijventerrein groen in te passen.

Streefbeeld:

- De verbindingroutes verduidelijken door enkele boomstructuren aan te vullen, langs Hoefakkers en Blokackers.
- In de Vier Kwartieren het groen meer functioneel inrichten. Het gebruik van dubbele beplantingsvormen vermijden. Overdaad aan bomen verminderen door selectieve dunning.
- Zichtlijnen op de kerk open houden.
- Ter hoogte van bedrijventerrein langs Belslijntje in de berm groene dorpsrand creëren door bestaande bomen aan te vullen. Hierbij rekening houden met de beperkte ruimte tussen het Belslijntje en het bedrijventerrein.

1.15. Riel - oost

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- M Molen
- Molenbiotoop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- Particulier waardevol groen
- Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

1.15. Riel - oost

Wijkarakteristiek:

- Bebouwde gebied ten oosten van het oude dorpslint Kerkstraat-Dorpsstraat-Zandeind , inclusief dit lint.
- Het oude dorpslint vormt de belangrijkste hoofdstructuur, herkenbaar door de gedifferentieerde bebouwing, veelal nog van agrarische oorsprong.
- Overige deel is grotendeels jaren '50-'60 buurt (Oranjebuurt) met rechthoekige blokverkaveling.

Sterkte/zwakte analyse:

Sterkten

- Het oude dorpslint is goed ingericht. Aan de oostzijde grenst het dorpslint aan het beekdal.
- Kenmerkend langs de Dorpsstraat en de Kerkstraat zijn de relatief diepe particuliere tuinen die plaatselijk nog zichtbaar zijn vanaf de openbare weg.
- Langs de oostelijke rand met het beekdal zijn grote groenvoorzieningen aanwezig.
- Cultuurhistorische driehoeken met oude boerderijen en bomen.
- In de wijk zijn veel aantal oudere beeldbepalende inheemse bomen en boomstructuren aanwezig die de wijk een groen landschappelijk karakter geven.
- In de nieuwbouwwijk Heisteeg wordt een nieuwe westelijke groene dorpsrand gecreëerd door het bestaande eikenbos tussen de wijk en het sportveld uit te breiden. Dit wordt gedaan door inlandse eiken rondom de groene ruimte aan de zuidrand te planten.
- Sportpark Oude Tilburgsebaan: het terrein is goed ingepast in de omgeving en zorgt voor een fraaie overgang naar het beekdal.
- Tennispark en trapveld: het terrein is goed ingepast met historische houtwal.

Zwakten:

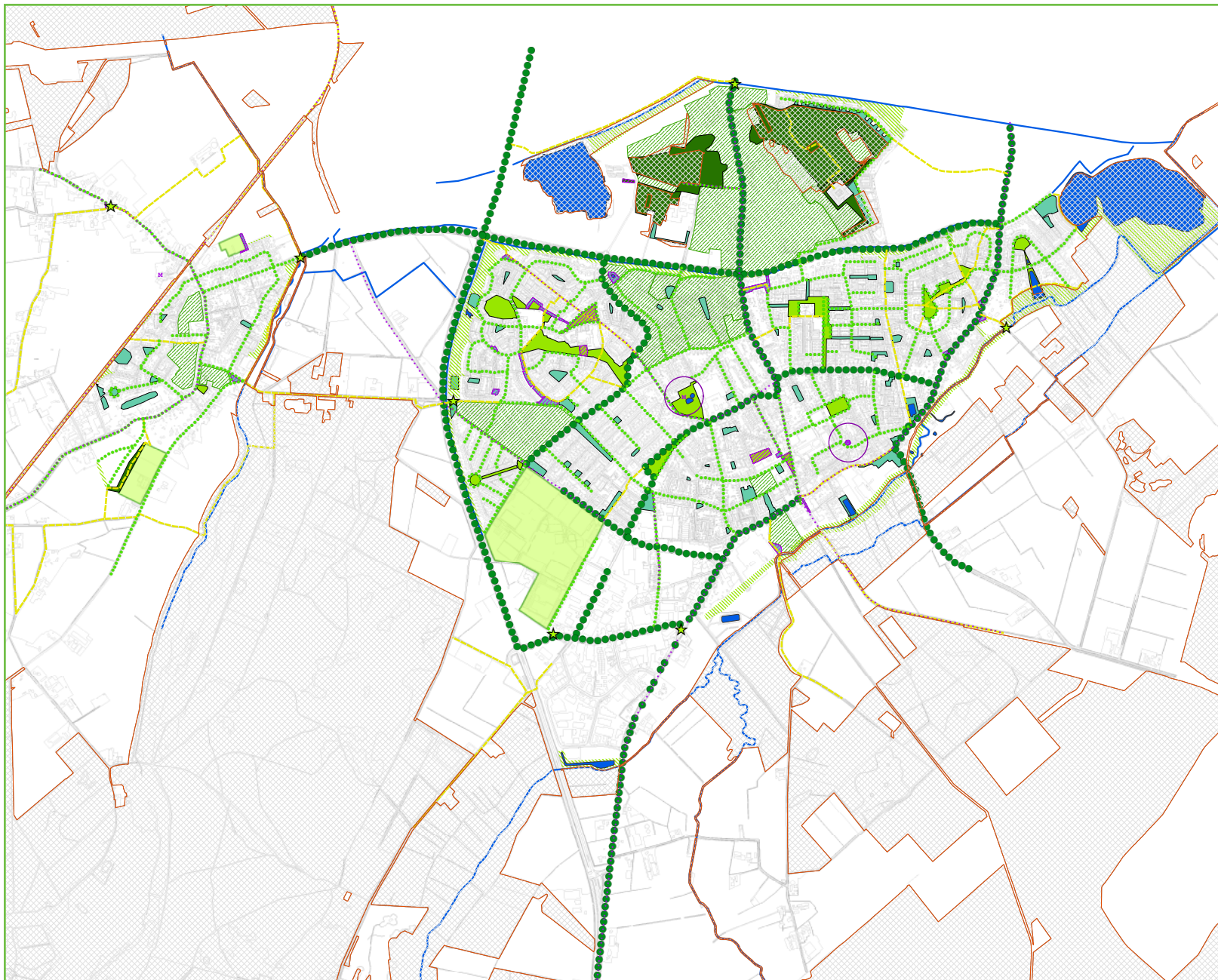
- In de jaren '50-'60 wijk is relatief weinig ruimte voor groen. Recentelijk zijn de boomstructuren in verharding vervangen door bomen in een groter plantvak.
- Entree bij Alphenseweg is niet duidelijk herkenbaar.

Streefbeeld:

- Behouden en/of versterken van de bijzondere historische groene accenten.
- Het herkenbaar maken van de rand van het oude dorp door het particulier groen te behouden en door zichtlijnen vanuit de Dorpsstraat naar dit particulier groen open te maken en houden.
- Entree Alphenseweg markeren met bomenrij aan beide kanten van de toegangsweg, in samenhang met ontwikkeling Heisteeg.
- In noordelijk deel van dorpslint (Zandeind) bij landelijke en agrarische bebouwing stimuleren landschappelijke erfbeplanting.
- Aan oostrand harde overgang van gebouw naar beekdal verzachten door enkele bomen aan te planten of groene erfafscheidingen aan te brengen.

2. BIJLAGE 2 GROENSTRUCTUURKAARTEN

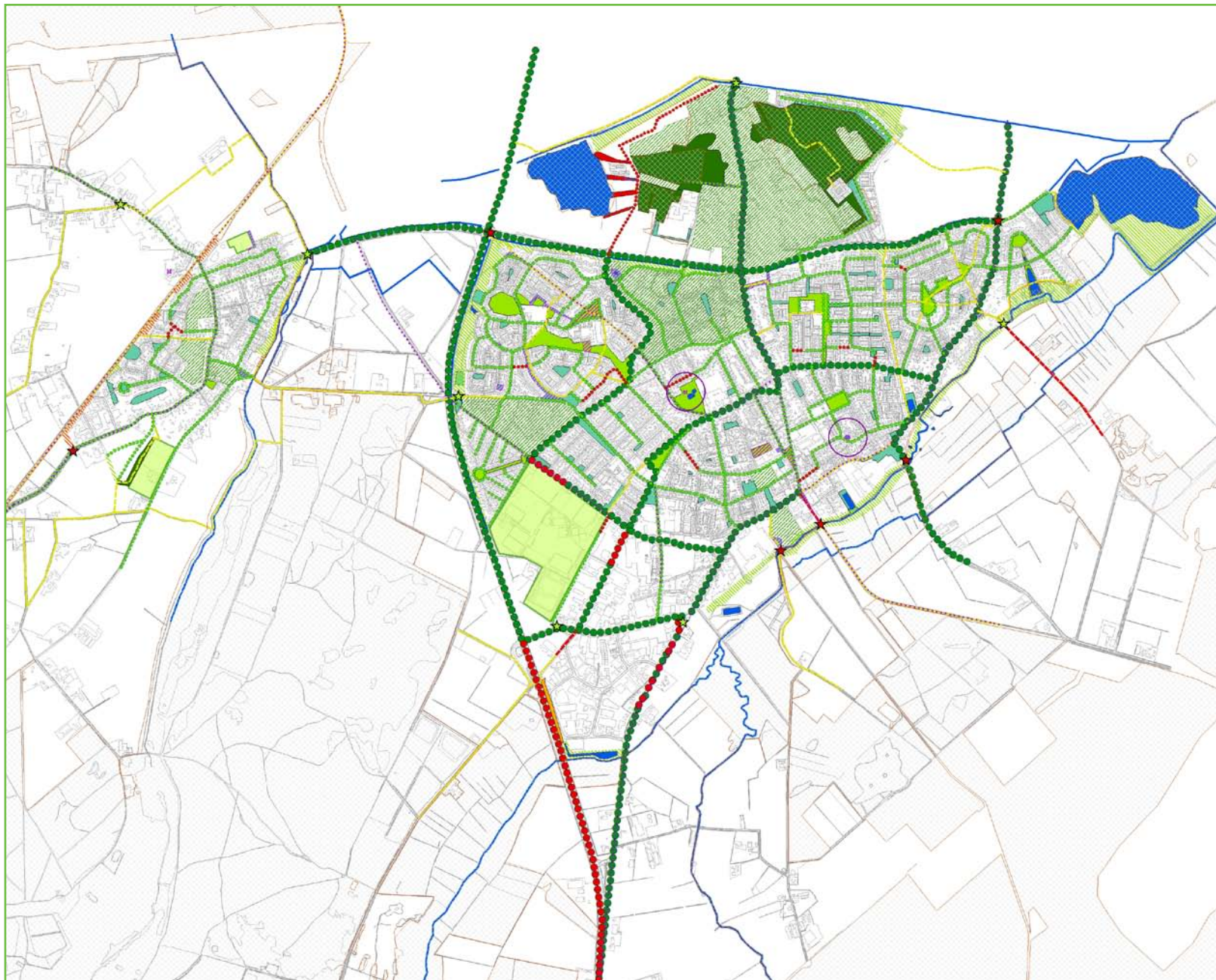
Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✱ Molen
- Molenbiotoop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- Particulier waardevol groen
- Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Huidige groenstructuur

Legenda

Huidige groenstructuur

- ★ Groene entree
- ✕ Molen
- Molenbiotoop
- Groene gebiedsontsluitingsweg
- Groene erftoegangsweg
- Groene fiets- en wandelroute
- ⋯ Cultuurhistorisch waardevolle lijn
- Waterloop
- Bos
- Beeldbepalend wijkgroen
- Groene dorpsrand
- Sportpark
- Buurtgroen
- Particulier waardevol groen
- Cultuurhistorisch waardevol groen
- Water
- EHS (Bron: Prov. N-Brabant okt 2013)

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

Gewenste groenstructuur

Legenda

Gewenste groenstructuur

- ★ Groene entree verbeteren
- Groene gebiedsontsluitingsweg gewenst
- ..... Groene erftoegangsweg gewenst
- Groene fiets- en wandelroute gewenst
- Wijkgroen gewenst
- ▨ Groene dorpsrand gewenst
- Buurtgroen gewenst

Maatregelen groenstructuur

3. LITERATUUR

- Gemeente Goirle, 2005. Stedenbouwkundige notitie Inbreidingsmogelijkheden kom Riel. SAB, Eindhoven.
- Gemeente Goirle, 2010. Structuurvisie Goirle. Oranjewoud.
- Gemeente Goirle, 2008. Bestemmingsplan Buitengebied Gemeente Goirle. Croonen Adviseurs, Rosmalen.
- Gemeente Goirle, 2013. Bestemmingsplan Centrumgebied Goirle. Oranjewoud, Oosterhout.
- Gemeente Goirle, 2009. IDOP (Integraal Dorpsontwikkelingsplan) Riel, Bureau Queste en Akertech.